

ROVANIEMEN WANHAT MARKKINAT 21.-23.8.2020

Rovaniemen Wanhat Markkinat hyvän teossa

Timo Hyryläinen

Rovaniemen Wanhat Markkinat keräsi kahtena vuonna ELOkolo ry:lle yhteensä 8140 euroa.

Timo Hyryläinen

Uudet sukupolvet oppivat Rovaniemen historiaa RWM:lla elävästi ja hauskaasti. RWM:at on aina alueen tapahtuma, joka ammentaa omasta kulttuurihistoriasta.

Rovaniemen Wanhat Markkinat ry lahjoitti 4000 euroa tämän vuoden hyväntekeväisyyskohteena toimineelle ELOkololle tiistaina 29.10. klo 18 Rovaniemen kaupunginkirjaston Lapponica-salissa. Tilaisuus alkoi musiikkiesityksellä kun Saana ja Sandra esittivät yleisölle Finlandian. Tämän jälkeen vuorossa oli Rovaniemen Wanhat Markkinat ry:n hallituksen tervehdys, jonka tilaisuuteen toi RWM ry:n varapuheenjohtaja Mikko "Hyrski" Hyryläinen. Pitimmät puheita siirryttiin tapahtuman kohokohtaan; rahalahjoituksen luovuttamiseen tämän vuoden hyväntekeväisyyskohteelle. ELOkolo ry:n puolesta paikalle olivat saapuneet Mauri Hakulinen ja Eveliina Johansson-Kivioja. RWM ry lahjoitti hyvänte-

keväisyyteen 4000 euroa.

Rahalahjoituksen julkistamisen jälkeen ilo oli suurta ja kahvittelun lomassa Mikko "Hyrski" Hyryläinen esitti muutamat kappaleet kitaran säestyksellä. Erityislapsen Omaisat ELO ry on erityislapsiperheiden oma yhdistys jonka toiminta keskittyy tukemaan lappilaisia lapsiperheitä. ELOlla on toimintaa 11 Lapin kunnassa ja yhdistys toimii yli diagnoosirajojen. ELO ry toimi Rovaniemen Wanhojen Markkinoiden hyväntekeväisyyskohteena myös viime vuonna.

Johan-Erik Kukko

Markus Torvinen

Miss Rillumarei 2019

Yksinkertaisesti lähdin myymään laukuja kun kaveri ehdotti, että sellaista hommaa olisi nyt saatavilla. Pari tuntia ennen lähtöä aloin miettimään jotain päälle laitettavaa ohjeistuksen "jotain vanhaa" mukaan ja sen sijaan, ettäkö olisi pitänyt kirpparille lähteä niin sain poikaystäväni isältä vanhat armeijan sarkapuvun housut ja siihen vielä hänen ruutupaita päälle.

Ne vaatteet sattuiivat oleen sen suhteen mahtavat, kun ideanani oli ollut alunperin laittaa jostain vähän poikamaista päälle tarkoituksena sekoittaa nyky-aika vanhaan pukeutumiseen, koska nykyään ei katsota enää kella on poikien ja kella tyttöjen vaatteet.

En oikeastaan tiennyt että ohjelmanumerosta löytyy miss rillumarei osio mutta aika yllättävällä tavalla sen sain sitten selville. Kaverini kysyi, että voinko käydä pienen hetken lavalla kun olen kuulemma niin hyvin pukeutunut, naureskelin vähän että "voin kai, jos ihan pikku mutka täytyy käydä". Hetken päästä minut talutettiin lavan viereen, jossa kysyttiin minun nimeä ja kerroin sen muuta kyselemättä, seuraavaksi minulle tuotiin jokin osallistumisnumero ja siinä kohtaa alkoi vähän

huolestuttaa mihin olen lähtenyt. Aloin sitten jutella muutaman muun osallistujan kanssa ja homma kävi selväksi.

Missään vaiheessa en ajatellut että lopetanpa kesken kun tällaiseen ei ollut tarkoitus ryhtyä vaan otin sellaisen "no kokemushan se tämäkin" asenteen. En tiedä oliko hyvä vai huono yllätys, että pääsin finaaliin. Voittoa en tavoitellut missään vaiheessa vaan toivoin, että joku muu joka kisan voittoa on lähtenyt tavoittelemaan voitaisi sen. En tiedä mitä finaaliin odotin mutta ilta osoittautui kaikin puolin mielenkiintoiseksi muitten ohjelmanumeroiden ansiosta.

Sitten lopuksi kun olimme päässeet hetken missä voittaja julistetaan ja sekuntiakaan odottanut voittavani, vaan tuijotin hymyssä suin henkilöä kenen uskoin voittavan. Kun tajusin että sehän olen minä kuka voitti aloin nauramaan hämmennyneenä. Parin minuutin sisäistämisen jälkeen homma oli yhtä iloa ja hämmennystä. Kerrasaan hauska ilta ja ehdottomasti mieleenpainuvimmat vanhat markkinat!

Malla Maaninka

Kieltolaki villitsi raittiitkin viinamäelle

Kyllä maailma on totisesti muuttunut. Kun Rovaniemen markkinoilla pidettiin kieltolain aikana örveltäviä ja tappelevia markkinavieraita viime vuosisadan iloisella kaksikymmenluvulla, niin vuonna 2019 ei tainnut poliisilla olla Wanhoilla markkinoilla ainoatakaan hälytystä. Ei siitä huolimatta, vaikka väkeä oli kymmenin tuhansin ja markkinoiden teemana oli kieltolaki, jonka innoittamana viinapannu pulputti ja jätkä kokoontui anniskelujolle. Markkinoilla muisteltiin aikaa, jolloin kovia kokenut kansamme yritettiin pakkoraitistaa kieltämällä alkoholin myyntiä ja hallussapito rangaistusten uhalli vuosina 1919-1932. Yritys päättyi katastrofiin. Se johti täysin päinvastaiseen kehitykseen kuin mitä oli tarkoitus. Pirtun salakuljetuksesta tuli kansanhubi, joka teki monesta rannikolaivurista miljonäärin ja äveriäitä sisämaahankin. Virkavallalle aika oli armotonta. Peräti 40 poliisia kuoli salakuljettajien kanssa käydyissä kahaissa.

Miksi tuo onneton kieltolaki aikanaan syntyi? Sen laati joilla oli hyvä tarkoitus ja vahvat perusteet. Suomalaisen viinapää oli maailman-kuulu. Muun muassa ranskalainen kirjailija Montesquieu (1683-1755) piti suomalaisia maailman pahimpina juoppoina. Viinan kirous oli todellinen. Se suisti perheitä ahdinkoon ja varsinkin miehiä ennenaikaiseen hautaan. Tappelut olivat väenkokouksissa tavallisia ja monesti muuallakin kuin Pohjanmaalla käytettiin puukkoa asioiden ratkaisemiseksi. Varsinkin naiset olivat menosta kauhuissaan. Henrik Renqvist kirjoitti Viinan kauhistus -nimisen hätähuudon 1835. Ei ollut ihme, että huolestuneita oli, sillä aikalaiskuvas herrasväen tavasta viettä päiväänsä kertoo, miten keskeinen viina oli. Elias Lönnrot pisti muistiin Kajaanissa 1834 yhden ryypypäivän jälkeen päivän tapahtumia näin: "Seuraavana aamuna vietin raitista elämää, koska ei muuta nautittu kuin

aamalla kaksi kuppia kahvia ja yksi lääkeriippu. Aamukävelyä tultuamme otimme perusteellisen "kylmästä tultua" -ryypyn ja sen jälkeen aamupäivällä kolme pulloa Madeiraa. Neljännen tyhjensimme päivällisellä, siis tyydyttävästi viiteen mieheen. Iltapäivällä vierailimme pormestarin luona ja joimme kupin totia, minkä jälkeen läksin Paltamoon. Suuri punssibooli olikin jo valmiina pöydällä ja useita varabooleja piilossa. Tyhjensimme kaikki asianmukaisesti..." Jos herraväki ryyppäsi niin kuin Lönnrot kertoo, rahvaan parissa meno tuskin oli hiljaisempaa. Kotipolito kukoisti ja piti kansan humalassa. Lapin huutava ääni Lars Levi Laestadius (1800-1861) perusti ensimmäisen raittiusseuran Suomessa 1844. Laestadius oli nähnyt viinan tuhoavikutuksen ja päätti toimia. Perässä tuli muita, ainakin kokemuksesta viasastunut Lönnrot. Hän perusti raittiusseura "Koh-

tuun ystävät", jonka tavoitteena oli raitistaa väki nimensä mukaisesti vähitellen. Kun huomattiin, että kohtuus ei riittä, seuran nimeksi tuli Raittiuden Ystävät, jonka tavoite oli täysraittiuden jalo päämäärä. Varsin erikoisella tavalla Suomen kansa raitistui yllättäen 1866, kun senaatti kielsi kotipolton. Talonpojat vastustivat päätöstä raivoisesti, mutta mikään ei auttanut. Valtio otti itselleen viinanpolton ja jakelun yksinoikeuden. Kansat teki uskomattomalta tuntuvan vastaiskun. Se lopetti viinan juomisen kostoksi valtiolle. Seuraavat kymmenet vuodet meillä elettiin niin vähällä viinalla, että Suomesta tuli yksi Euroopan raittiimpia maita. Alkoholia juotiin Suomessa 1918 noin kaksi litraa asukasta kohti. Se on vain tervetuliaisriippu verrattuna siihen, mitä nykyisin litkitään. Meillä kuluu puhdasta alkoholia jokaista suomalaista kohti yli 10 litraa ja tietenkin huumausainet tähän päälle. Huolimatta vuosisadan alussa vähäisestä viinan käytöstä, sekin haluttiin

poistaa. Humalahakuinen juominen näkyi ja aiheutti pahennusta. Syntyi, lähinnä naisten painostuksesta ja äänillä, vuonna 1919 kieltolaki. Se tarkoitti, että ei edes valtiovalta voinut valmistaa eikä myydä viinaa, yksityisistä puhumattakaan. Lain seuraukset olivat onnettomat. Kansat oppi nopeasti, että ei vettä kantata tunturiin kantaa. Viinin tuonti tyrehtyi niin, että Portugal ja Ranska panivat suomalaistuotteita vastaboi-kottiin. Sen sijaan pirtua virtasi laivalasteittaan Virosta ja Puolasta. Poliisilla ei ollut mitään mahdollisuuksia estää salakuljetusta. Suomen kansa näytti esivallalle, että holhoamisellakin on rajansa. Kieltolaki päättyi 1932. Kieltolain kumoamisen jälkeen viina oli pitkään lujasti valtion yksinoikeutena ja alkuaikoina sen saatavuus varsinkin maaseudulla vaikeaa. Vuonna 1944 käyttöön otetusta viinakortista luovuttiin vasta 1971, keskiolut pääsi baareihin 1969 ja nyt eletään aikaa, jolloin kaupostakin saa siideriä, olutta tai

muutaman prosentin viiniä klo 10 ja 21 välisenä aikana. Elämme aikaa, jolloin viinivalikoimat kauppoissa lisääntyvät ja vaatimukset Pirkkakossun saatavuudesta lähikaupassa kasvavat. Sitä ennen käydään eduskunnassa kamppailua Kieltolain -nimetyn lain kumoamiseksi. Kyse ei ole viinasta vaan huumeesta, kannabiksesta. Yli 50 000 ihmistä on allekirjoittanut eduskunnalle vaatimuksen, jossa halutaan tehdä kannabiksen hallussapidosta ja käytöstä sallittava. Kyse ei ole pelleylystä tai aprillipilasta vaan vakavasta asiasta, sillä ministereitkin on tässä puuhassa mukana. Kuka tietää, jos vaikka Rillumarei-lehden toimittaja huumehöyryissään muistelee tuonkin kieltolain kumoamista joskus 100 vuoden päästä.

Heikki Tuomi-Nikula

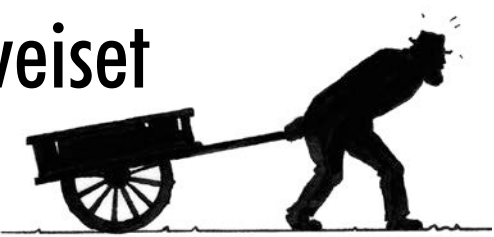
Pääkirjoitus Edelläkävijöitä

"Ihmiset voidaan jakaa kahteen ryhmään: niihin jotka kulkevat edellä ja saavat jotain aikaan, ja niihin jotka kulkevat jäljessä ja arvostelevat edellisiä." Näin kirjoitti aikoinaan roomalainen valtiomies ja filosofi Seneca. Omassa elämässäni olen pyrkinyt tekemään hyviä tekoja ja asettanut muita ihmisiä itseni edelle monessa asiassa. Aina välillä kuitenkin tulee vastaan ihmisiä, jotka terävillä kommentailla ja näppärin sanakäantein yrittävät painaa maahan ja saavat mielen matalaksi. Nämä ihmiset arvostelevat toisten tekemisiä ja vaikuttavat siltä, että tietävät kaikista kaikista. Yleensä nämä henkilöt myös tietävät paljon paremmin asioiden todellisen tolan ja kertovat tämän mielellään äänekkäästi. Rehellisesti täytyy todeta, että vuosien myötä olen ymmärtänyt, kuinka vähän oikeastaan tiedän ympäristöllä olevasta maailmasta, mutta kuinka paljon haluunkaan oppia ja tietää. Uteliaisuus on polttoaine joka ohjaa ja pitää kyyniset ajatukset loitolla. Maailma on täynnä arvostelijoita ja kritikoita, mutta ne jotka kulkevat edellä ja saavat asioita aikaan saavat arvostukseni. Tällaisia edelläkävijöitä ovat kaikki Rovaniemen Wanhojen Markkinoiden talkoolaiset, sillä juuri heidän harteilla on yhden odotetun kesä tapahtuman toteuttaminen. Tänä vuonna auttavia käsipareja oli mukana vähemmän kuin viime vuonna ja talkoolaisien hartioiden kertyi viime vuotta raskaampi taakka. Markkinat on ollut 10 vuotta elämäni ja siitä on muodostunut loppukesän kohokohta sekä iloisten jälleennekemisten aikaa. Samalla markkinat ovat kasvattaneet henkisesti, sillä maailma

ei pyöriäkään minun ympärillä. Olen aiemminkin näissä pääkirjoituksissa korostanut kulttuurihistorian ja yhteisöllisyyden merkityksestä. Sitä tunnelmaa on sanoin vaikea kuvailla, mutta jo vuosien ajan yksi mahtavimpia hetkiä on ollut saapua markkina-alueelle perjantaina puolen päivän aikoihin. Alueella on aistittavissa suuri innostus ja odotus, joka vain kasvaa kasvamisensa ennen perjantai-iltpäivinä pidettäviä virallisia markkina-avajaisia. Kaupunkilaisten kiitokset paikan päällä olivat jälleen sydäntälämmittäviä, sillä tätä tapahtumaa tehdään suurella tunteella ja omalla vapaa-ajalla. Lokakuun lopulla tiistaina 29.10. Rovaniemen kaupunginkirjastolla RWM ry lahjoitti jälleen hyväntekeväisyyskohteelle lahjoituksen. Tästä on tullut hieno perinne, joka on päättänyt kuluvan markkinakauden. Markkinat olivat jälleen elokuussa huikea kokemus ja suuri kiitos kuuluukin tapahtumassa vierailleille ja erityisesti kaikille talkoolaisille. Tule mukaan toteuttamaan Suomen suurinta talkoovoimin toteutettua hyväntekeväisyystapahtumaa. Toteutetaan Rovaniemelle sellaiset synttärät, että niistä puhutaan näillä leveysillä vielä pitkään. P.S. Tänä syksynä markkinaväen tietoon kantautui myös kaiken ilon keskelle surullinen viesti. Tieto monilla markkinoilla mukana olleen talkoolaisen menehtymisestä. Tällainen vetää mielen apeaksi, mutta hienoja markkinamuistojia ei meiltä vie kukaan.

Johan-Eerik Kukko

Tuottajan terveiset

Yhdennettoista Rovaniemen Wanhat Markkinat elokussa oli jälleen tapahtumana ainutkertainen menestystarina, joka hakee vertaistaan tästä ajasta ja historiasta. Rillumarei- ja juuttikulttuurikatkarnevaliimme toi yhteen ihmisiä läheltä ja kaukaa. Tuttavat, ystävät, perheet, sukulaiset, koulukaverit, entiset nuoret ja nykyiset kohtaavat RWM:lla muistellen menneitä, sekä suunnittelevat tulevaa. RWM:t on hyväntuulisten lappilaisten kohtaamispaikka ja olohuone.

Suomen suurimmassa vapaaehtoisvoimin toteutetussa hyväntekeväisyystapahtumassa vieraili noin 30-35 000 henkeä. Tämä on vähemmän kuin viime vuonna, johtuen arvaamattomasta säästä. RWM-lauantaina oli tuhnuinen keli, mutta muuten sää suosi. Talakoolaisia oli noin 130, esiintyjä noin 230 ja myyjä sekä kauppiaita 140. Kirjattuja järjestysjärjittäjiä oli kaksi ja SPR-ensiapu raportoi muutamasta tapauksesta. Uudet markkinarakenteet toimivat mainiosti mm. Tuuritan sillan katos, puuhattelut ja sirkusteltta jätkänlavan katoksena. Ensimmäistä kertaa ulkoasu ja rakenteet RWM:lla olivat lähes yhteisen tapahtumamme visuaalista kehittämistä.

Kulttuurihistoriallisesta katutapahtumasta jäi itselleni mieleen talakoolaisen vähäinen määrä rakennus ja purkuvaiheessa. Sattumien ja päällekkäisyyksien summa. Sanotaan, että laatu korvaa määrän, paikalle tulleet hurjat reuhaajat tekivät valtavan työn silmät kiituen välittämättä rasituksesta yhteiseen päämäärään. Olen liikuttuneen ylpeä saadessani tehdä hyväntekeväisyyttä heidän kanssaan. Fyysinen ja henkinen totuus on, että ilman vapaaehtoisia ei ole Rovaniemen Wanhoja Markkinoita. Aloitimme väyryskamppanjan tosimaailmassa ja somessa, jotta tapahtuma jatkuu ja sen rakentaminen sujuu jouhevasti isomalla joukolla vapaaehtoisia. Iällä, sukupuolella, sosiaalisella asemalla, mitä teet RWM-porrtien ulkopuolella, ei ole merkitystä. Olemme kaikki tasapuolisia RWM-talakoolaisia, kaikki samoil-

la säännöllä, kukaan ei saa rahallista korvausta, eivät myöskään vastuutalakoolaiset, jotka ovat mukana ympäri vuoden. Joko maksetaan kaikille tai ei kenellekään. Kauppiat ja myyjät maksavat omasta osallistumisestaan tapahtumaan. Vapaaehtoiset saavat ruoan, juoman, työtodistuksen, sekä kaupungin parasta seuraa. Ei tarvitse olla yksin, pääsee tekemään isolla porukalla jotain merkittävää. RWM:n talakoolaisien alueella, takatilalla, on aina ollut hieno tunnelma kiireestä huolimatta. Siellä on syntynyt romansseja, eroja ja ehkä pistetty alulle markkinavauvoja, kuin elämä pienoiskoossa. Käsinkosketeltavaa yhteisöllisyyttä pystyi aistimaan RWM:n ilta-töminöissä ravintola Gaissassa, sekä RWM:n talakoolaisien päätösjuhulassa, konkaronkassa. Siellä henkii vahvasti rauha, rakkaus ja rillumarei.

Meille RWM:n tekijöille ei ole täysin valjennut kaiken reuhaamisen keskellä, tapahtuman todellinen merkitys kaupunkilaisille. Muistutuksen tästä antoi varttuneempi herrasmies. Hän nousi odottamatta keskelle sunnuntai-palkintojen jaon Tuuritan sillalle pitämään hienon spontaanin puheen Rovaniemen Wanhojen Markkinoiden positiivisesta merkityksestä kaupunkilaisille ja yhteiskunnalle. Yllättäen tullut kehu lämmittää kun se tulee aidosti. Kiitos. "Kissa kiitoksella ellää"- sanoo sananlasku. Sisävilulta voitte lukea, miten virallinen kaupunki suhtautuu RWM-tapahtumaan.

2019 RWM:at on taputeltu ja vuosi kuluu nopeasti valmistellessa kansalaisjuhulaa. Rovaniemi täyttää kaupunkina pyöreät 60 vuotta, joka on myös RWM:n ensi vuoden pääteema. RWM ry. kutsuu kaikki kaupunkilaiset ja muut toimijat ideoimaan sisältöä yhteiseen juhulaamme. Ilmoittautukaa reippaasti ja tulkaa talakoilemaan kanssamme. Hyvän historiaa! Hyvä me!

Rillumarei hei hei!
Talakoollainen Vele Varjo

Timo Hyryyläinen

Tools fair- järjestettiin 5.11 santa claus- hotellin kirkun lämpiössä. Tuottajana Opetus hallitus ja Rovaniemen nuorisopalvelu yhteistyössä RWM ry.:n kanssa. Se oli yksi Suomen EU- puheenjohtaja kauden tapahtumista. Kansainvälisiä vieraita oli neljästäkymmenestä maasta. RWM ry.:n talakoolaiset toivat esille Rovaniemen kulttuurihistoriaa ja markkina meininkiä onnistuneesti. Hyvä MET!!!

1. Hyväntekeväisyys

Joka vuosi eri kohde. Jokin paikallinen tai paikallisia koskettava yhteinen asia! (Suoraan kohteelle, ei virkakoneistolle)

2. Talakootyö ja vapaaehtoiset

Tapahtuman tarkoituksena on luoda uutta yhteisöllisyyttä ja me-henkeä sekä opettaa etenkin nuorille yhdessä tekemisen kokemusta ja riemua yhteiseen päämäärään.

3. Paikalliset käsityöläiset, pienyritykset, taiteilijat ja yhteisöt

Annetaan mahdollisuus paikallisille tuoda artikkeleitaan ja tuotteitaan laajasti esille. Ei tehdas- tai massatuotantoa.

4. Kulttuurihistoria

Rovaniemen markkinoiden 1900-luvun alun rillumarei- ja juuttikulttuurin perinteiden vaaliminen sekä säilyttäminen. Mm. pukeutumisella ja markkina-alueen somistamisella tuodaan vanha markkinahenki tähän päivään löysästi, mutta varmasti.

5. Henki ja tunnelma

Saadaan noudattamalla neljää edellistä teesiä sekä pitämällä uskonto ja politiikka markkinaporttien ulkopuolella.

Toimituskunta

Päätoimittaja: Johan-Eerik Kukko
Toimitussihteeri: Vele Varjo
Ulkoasu: Jenni Mutenia, Vele Varjo
Taitto: Johannes Collins
Kuvitus: Päivi Ranta
Valokuvat: Timo "Papparatsi" Hyryyläinen
Oikoluku: Johan-Eerik Kukko

Toimituksen osoite: Rovakatu 40, 96200 Rovaniemi, Lappi
Toimituksen sähköposti: rillumarei@gmail.com
Toimituksen puhelin: 040 091 8132

Painos: 21.000 kpl
Painopaikka: Lehtisepät Oy
Kustantaja: Rovaniemen Wanhat Markkinat ry, Rovakatu 40, 96200 Rovaniemi, Lappi
puh.040 091 8132, rovaniemenwanhatmarkkinat@gmail.com
www.rovaniemenwanhatmarkkinat.fi

Ainesto: Lehti ottaa sitoumukselta vastaan juttuvinkkejä, kirjoituksia, valokuvia ja piirroksia.

Henkilökohtaista

RWM ry. toivottaa kaikille talakoolaisille lepposan rauhallista loppuvuotta.

Päivi rakhalle voimaa, toivoa ja valoa. Toivottaa I.P

Äkkiä Rovaniemen päättäjille uusia laskukoneita! Miten ihmeessä on saatu kaupungin talous kuralle muutamassa vuodessa?

Suokukko meille hyvä lehti, aamen.

Rakas Helena sisko, lähdit taivaaseen ja sait rauhan. Sinua kaivat. Vele.

Lappia- talon remontin jäljiltä edelleen miljoona euroa hukassa.

Hyvää neljäkymppispäivää Pualle 26.11! Toivoo pikkusisko.

TALAKOOLAISEKSI WANHOILLE MARKKINOILLE!

Onko tylsää? Eikö ole tekemistä? Kyllästyttääkö sisällä kyhjätyt? Haluaisitko sisältöä ja tarkoitusta elämäsi?

KYLLÄ!

RWM:t tarjoaa kaikille talakoolaisille ja tapahtuman tekijöille mielekästä toimintaa, olit nuori tai vanha, kaikki tekevät omien kykyjensä ja voimiansa mukaan. Meillä on tekemisen meininki ja onnistumisen riemua. Lisäksi saatte ruuan, juoman ja työtodistuksen.

Eikä tässä vielä kaikki! Saatte mieleenpainuvia yhteisiä kokemuksia sekä Pohjois-Suomen parasta seuraa! Tule tekemään hyväntekeväisyyttä ja riemukasta tapahtumaa talakoilla!

TARVITSEMME JUURI SINUA! NIINKU NYT!

Ilmoittautumiset:
Vele Varjo 0400 918 132
rovaniemenwanhatmarkkinat@gmail.com

ESIINTYJÄKSI ROVANIEMEN WANHOILLE MARKKINOILLE!

RWM etsii jatkuvasti uusia esittävien taiteiden osajia. Yhtyeitä, bändejä, orkestereita, ym. soittajia tyylilajiin katsomatta. Lisäksi näyttelijät, koomikot, tanssijat, runoilijat, juontajat sekä muut helppoheikit ja -majat ovat tervetulleita alati laajenevaan markkinaperheeseen.

Ei kukaan tule teitä kotoa tai treenikämpältä hakemaan, vaan ilmoittaudu rohkeasti kookuttavaan esiintymisen huumaan.

RWM:N ESIINTYMISLAVAT ODOTAVAT JUURI SINUA! Tervetulia MUKAAN!

Ilmoittautumiset:
Mikko "Hyrski" Hyryyläinen
040 834 0104
rwm.ohjelmat@gmail.com

Timo Hyryyläinen

RWM ry:n varapuheenjohtaja Mikko Hyryyläisen tunteikas tervetulopuhe.

RWM tervetulopuhe

Minä olen Mikko Hyryyläinen, paikallinen monitoimisuusikko, yliopisto-opiskelija, ja koulunkäynninohjaaja. Toimin RWM ry:n varapuheenjohtajana ja ohjelmavastaavana.

Toivotan teidät kaikki tervetulleeksi 11. Wanhoille markkinoille. Kiitän jo tässä vaiheessa jokaista esiintyjää, kokuja, Musiikkimestareita, Musiikkikirjastoa, Killing Apathy Bookingsia, Alternative Expoa, ALE ry:tä ja muita yhteistyökumppaneita. Erityiskiitokset kuuluvat tietysti talakoolaisille, joista haluaisin henkilökohtaisesti kiittää Veleä, Aleksia, Mikkoa, Kukkoa, Veli-Rekkaa, Milaa, Petraa, Veronikaa ja Markkusta.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 100 vuotta kieltolain voimaantuloa. Teeman valintaan vaikutti tottakai pyöreät vuodet, historiallisuus ja sen kerrokset sekä ajatus herättää keskustelua

ihmissyden olemuksesta. Ihminen on esihistoriallisista ajoista lähtien etsinyt keinoja viihdyttääkseen itseään ja jossain vaiheessa historiaa ihmiset kehitteivät kovaa teetä ja kaffeploröä sadaakseen itselleen euforisen olotilan.

Haluamme muistuttaa, että mikäli joku haluaa itselleen tämän kyseisen kovan tuottaman olotilan, tehkää se kunnialla, huomioinnollisesti ja kissalan pojilta piilossa. Olkaamme täten ihmisiksi toisiamme kohtaan!

Hyväntekeväisyyspotti menee tänäkin vuonna Erityislusten omaiset Elo ry:lle. Heidän kojuunsa löydätte lauaintaina aamupäivästä Jätkänpuiston alueelta. Kiitos, rillumarei heihei!

Mikko Hyryyläinen

Markkinapuhe

Arvoisat markkinavieraat. On hienoa olla täällä tänään markkinaperjantaina pitämässä avajaispuhetta. Palataan ajassa hieman taaksepäin. Oikeastaan tämän muistelun aloittamiseen sopisi parhaiten aloitus, Jo muinaiset roomalaiset. Sillä roomalainen keisari Marcus Aurelius kirjoitti aikoinaan ”Älä tuhlaa aikaa pohtimalla, millainen hyvän ihmisen pitäisi olla. Ole hyvä ihminen”. Tämä edellä mainittu ajatus löytyy keisarin ainoasta säilyneestä teoksesta Itselleni jonka hän kirjoitti vuosina 170-180 sotarekillään Germaniassa. Vuosien saatossa Itselleni-teoksesta on tullut yksi luetuimmista stooalaisen filosofian teoksista ja ns. itsepuopas joka kestää aikaa.

Tämän viikonlopun aikana jokaisesta talakoolaisesta joka uhraa omaa vapaa-aikaansa hyväntekeväisyyden nimissä voi todellakin sanoa että he ovat hyviä ihmisiä. Sillä ihmisen hyvyden määrittävät tässä tapauksessa teot. Asettamalla egon naulakkoon ja pitämällä päämäärän mielessä yhteistyössä toteutuu tapahtuma, jota vuosi vuodelta odotetaan yhä enemmän. Mikään ei synny yhdessä yössä vaan yhteistyössä.

Olen oppinut tämän kantapäähän kautta. Oma markkinahistoriani ulottuu kymmenen vuoden päähän. Vuonna 2009 olin ensimmäisillä markkinoilla mukana esiintyjänä ja vuonna 2010 markkinoiden tiedottajana. Olen oppinut että iso ego on parasta jättää nurkkaan sillä täällä ovat kaikki samalla viivalla. Markkinavuodet ovat olleet minulle oppivuotia ja ne ovat omalla tavalla myös johdattaneet minut kohti ammattia jossa täällä hetkellä työskentelen, viestintäsuunnittelijana Lapin yliopistolla.

Aurelius kirjoittaa, että ole hyvä ihminen. Miten olla hyvä ihminen? Yksi näkökulma on lähestyä Aureliuksen ajatusta Rovaniemen Wanhojen Markkinoiden teemien kautta. Vuodesta 2009 alkaen Wanhojen Markkinoiden ohjenuorana ovat olleet 5 teesiä jotka muodostavat tapahtuman tukipilarit.

1. Hyväntekeväisyys. Joka vuosi tapahtuma on joku paikallinen hyväntekeväisyyskohde. Tämä periaate on ollut markkinoiden alkuvuosista alkaen. Hyväntekeväisyyskohteina ovat vuosien saatossa olleet mm. sotiemme veteraanit, ensi- ja turvakoti, sekä Lapin keskussairaalan lastentautien poliklinikan Keskola, keskoslapset ja heidän vanhempansa.

Tämä on ensimmäinen teesi ja samalla myös tärkein teesi, koska se kertoo parhaiten mistä Rovaniemen Wanhoissa markkinoissa on kysymys. Ei maksimaalisen voiton tavoittelu vaan auttavan käden ojennus. Tämän vuoden hyväntekeväisyyskohteena on ELOkolo.

2. talakootyö ja vapaaehtoiset. Tämä tapahtuma ei syntyisi tälle alueelle ilman kymmenien ja taas kymmenien talkoolaisien apua. Kaikki esiintyjät ovat täällä talkoilemassa. Markkinoista on tullut tapahtuma joka yhdistää sillä takatilatellatessa saattaa tavata tuttuja joita ei ole nähnyt kokonaiseen vuoteen. Markkinat ovat iloisien jälleen näkemisen aikaa.

3. PAIKALLISET KÄSITYÖLÄISET, PIENYRITTÄJÄT, YRITYKSET, TAITEILIJAT JA YHTEISÖT. Vuosien saatossa niin täällä vanhalla torilla kuin jätkänpuistossa on nähty lukuisia paikallisia yhteyttä ja soittajia, sekä erilaisia ohjelma numeroita. Markkinat on tarjonnut myös mahdollisuuden kumpulijalle kaupata omia tuotteitaan. Tästä päästäkin kätevästi neljänteen teesiin.

4. KULTTUURIHISTORIA. Rovaniemen historiaan kuuluu olennaisena osana markkinat. Tätä perinnettä

Timo Hyryyläinen

RWM:en innostavan avajaispuheen piti RWM ry: n tiedottaja ja Rillumaroi-lehden päätoimittaja Johan-Eerik Kukko.

wanhat markkinat haluaa jatkaa korostamalla omia juuria. Tähän ollaan tultu kaukaa pitkien matkien takaa ostamaan, tuhlamaan, juomaan ja viettämään aikaa.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 60 vuotta siitä kun markkinapaikka siirtyi tästä, vanhalta torilta, Lapin aukealle. Jouko Heinonen kirjoittaa teoksessa Rovaniemen Markkinat miten markkinoilla oli sotien jälkeen yleisesti enää turkiskauppa jäljellä. Markkinat muuttuivat luonteeltaan sotien jälkeen. 1950-luvulla Rovaniemen Markkinoilla alettiin nähdä yhä enemmän muilta markkinoilta tuttuja helppoheikköjä ja rihkamaa. Mutta Markkinoiden olisi pitänyt sotien jälkeen kadota, mutta Heinosen mukaan näin ei käynyt vaan selitys löytyy perinteen voimasta.

Tämän vuoden teemana on kieltolaki 100 vuotta. Jälleen kerran teema näkyy niin ohjelmassa monin eri tavoin.

5. HENKI JA TUNNELMA. Tämä toteutuu kun edelliset teesit toteutuvat. Tämä toteutuu myös jättämällä uskonto ja poliittikka markkinaporttien ulkopuolelle.

Kaikesta nostalgiaista huolimatta Wanhat Markkinat ei ole mikään museo. Se on tapahtuma joka on kymmenen vuoden aikana on elänyt vahvasti kiinni yhteiskunnassa. Tapahtuma joka on olemassaolollaan muistuttanut mitkä ovat rahan ja oman eduntavoittelun aikakaudella tavoiteltuja asioita. Tapahtuma joka ei voisi syntyä ilman edellä mainittuja teesejä sillä siitä katoaisi se jokin. Se joka tekee tapahtumasta aidon. On hienoa että maailmassa on asioita joita ei voi rahalla ostaa. Tunnistamalla ja tietämällä oman historianamme pystymme ymmärtämään paremmin nykyäikää ja kenties hahmottamaan mitä tulevaisuus tuo tullessaan.

Aurelius kirjoitti ”Älä tuhlaa aikaa pohtimalla, millainen hyvän ihmisen pitäisi olla. Ole hyvä ihminen.” Markkinavuodet ovat olleet minulle hienoja oppivuotia ja omat markkinavuoteni liittävät vahvasti henkiseen kasvamiseen. On hienoa olla mukana toteuttamassa yhtä loppukesän odotetuimmista tapahtumista. Tällaista tapahtumaa ei loihdita kasaan yhdessä yössä vaan kiitos kuuluu sadoille talkoolaisille sekä yhteistyökumppaneille jotka viimeisen vuoden aikana ovat osallistuneet tämän tapahtuman toteuttamiseen ja mahdollistavat sen että tuossa kulman takana olevassa kerrostalossa ensimmäiset vuotensa tässä maailmassa viettänyt avajaispuheenpitäjä saa todeta vielä yhden asian ennen lopettamistaan. Oikein hyviä markkinoita kaikille!

Johan-Eerik Kukko

Raja jota elämä tarvitsee

Minulta kysyttiin kirjoitusta vapaavintaisesta aiheesta tähän lehteen. Mikäs siinä, autan mielelläni, ajattelin, ja lähdin raivaamaan metsää, kuten olin luvannut. Illat venyttelin, ajoitin polttopuuta, tai lomitin vaimoani, joka pienokaisesta päivät huolehtiessaan ei paljon muuta ehdikään ja tarvitsee hankin tietysti välissä oman hetken.

Niin tuli perjantai ja kohta lauantai ja nurkan takana onkin jo sunnuntai, jolloin hyvä lehti lähtee painoon. Miettimättä jäi mistä kirjoittaa ja kortilla on aika voida lepuuttaa sormia näppäimistön päällä edes sen verran, että näkisi voisiko vahingossa osua oikeisiin kirjaimiin.

On vain tämä yö. Ja yläkerrassa nainen rintatulehduksessa ja kuumeessa ja jos sieltä ääntä kuuluu niin minun on mentävä ja uhrattava mahdollisuus tähän puheenvuoroon.

Tuoreena isänä olen jonkin verran seurannut keskustelua alenevasta syntyyrydestä. En osaa arvata onko joku osuus ilmiöstä heikentynyttä hedelmällisyyttä, jätetäänkö lapsia tekemättä ilmastosyistä tai elämän epävarmuuden tähden, tai istuuko lapsen saaminen huonosti itseään toteuttavan ihmisen elämäntyylisiin.

Siinä sosiaalisessa kontekstissa jossa elän, lapsen saaminen on tapahtuma

joka näyttää murskaavan enemmän kuin puolet niistä liitoista, joihin lapsi syntyy. Silmiäni edessä ei eletä ydinperhe aikaa, vaan uusioperhe aikaa. Ydinperhe on jotain mikä ottaa vastaan ensirekyliin ja perheen sirpalet etsivät sitten jälkeensä toisiaan.

Nyt kun silmät verestävät ja sielun korkeat oktaanit leikkautuvat väsymyksen takia, tulee kyllä mieleen kahden ihmisen olevan aika vähän lapsen kasvatamiseen. Samaten myönnän olevani huolestunut villien unelmien tähden, jotka tuntuvat pakenevan kausu huomiiseen arjen juutuessa raskaaseen hiekkään. Ympäristö vaatii sekin mietteen. Vaikka eletään nollakorkojen aikaa ja kannattaisi vissiin ottaa asuntolainaa, arvelevat shakinpelaajan aivoni todellisen koron olevan seitsemän metriä meren pintaa. Minä ehdin nähdä niistä kaksi ja tyttäreni todennäköisesti enemmän.

Jos ei halua lasta, ei varmasti kannata sitä tehdä, olipa syy mikä tahansa. Mutta kasvattamisen vaivalta sillä tuskin täysin säästyy, sillä tuo vaiva on elämän vaivaa ja samasta peilistä ihminen etsii merkitystä monet kerrat ja aina vaikean kautta, jos aikoo mittansa täyttää. Entäpä ajatus omien unelmien kadottamisesta. Mielelläni näkisin lapseni arvostavan omia erityisiä unelmiaan ja kuinka siinä voin auttaa jos itse ensin annan periksi.

Aika on nyt kortilla, mutta jospa sitä vielä löytyy ja silloin toivon osaavani antaa sille arvon. Toden nimessä minä myös tuhlasin aikaa ylenpalttisesti silloin kun sitä oli, odotellen milloin inspiraatiota, rohkeutta, tai parempaa hetkeä. Niinpä lohdutan itseäni ajatuksella, että ihmisen unelmien arvo riippuu siitä miten paljon sydäntä siihen osaa laittaa mukaan, eikä kasvattaminen välttämättä tähän ole ollenkaan huonoa valmistautumista.

Tyttäreni oppinee pian puhumaan ja tietysti odotan uteliaana kuulla, millaisia terveisiä hänellä on kerrottavana. Mutta samalla tunnen surua, sillä tuona päivänä vauva-ajan sanaton suojaus alkaa pikkuhiljaa kuroutua. Tulee paljon kysymyksiä, eikä minulla pitkään riitä vastauksia. Kun itse olin lapsi, aikuiset miehet saattoivat painaa peukalot vastakkain ja silmää toisilleen iskien sanoa: ”Kyllä se on raha, joka ratkaisee.” Tämä kävi kommentiksi moneen asiaan ja tällä eleellä miehet vahvistivat toisilleen ymmärtäneensä jotain oleellista.

Ehkäpä arvaan, mistä salaisuudesta he näin puhuen halusivat tehdä minut osalliseksi, mutta tummien pilvien kassautuessa ihmiskunnan taivaalle olen oikeastaan enemmän miettinyt, mahotoiko jotain kadota sitä päivänä kun näin alettiin puhua. Ei siitä ole tavattoman kauan, kun metsämies saattoi jah-

dille lähtiessä pyytää siunausta mutta myös lupaa saaliin kaatamiseen. Tällä kysymyksellä hän asetti omantuntonsa puntariin, osoitti melkoista arvostusta riistaa ja elämää kohtaan. Mutta viime kädessä mietin, oliko hänellä todella mielessään jokin niin elävä pyhä tai jumala, että se kykeni säätelemään hänen käyttäytymistään, asettamaan sen rajan mitä, ihmisen yksin itselleen on hyvin vaikea asettaa. Rajan jota elämää tarvitsee.

Nykyihminen vaikuttaa tähän vanhaan metsämieheen verrattuna uljaalta projektilta. Tämän päivän ihminen seisoo omilla jaloillaan, luo itse onnensa tai kurjuutensa, eikä anna taikauskon hämääntä ajatuksiaan. Mutta jokin mättää. Nykyihminen kusee nurkkiinsa, koetuksen edessä hänen liitonnsa ovat paperia ja antamalla asioille arvon ensisijaisesti sillä perusteella mikä vaihtoarvo niillä on rahaksi, hän on nostattamassa ennennäkemättömän myrskyn.

Juha Ylinampa

RWM on Suomen suurin vapaaehtoisvoimin toteutettu hyväntekeväisyystapahtuma. HALUAN EHOITOMASTI VAPAAEHTOSEKSI TALAKOILEMAAN Rovaniemen Wanhat Markkinat ry:n toimintaan!

NIMI: _____

PUHELINNRO: _____ SÄHKÖPOSTIOSOITE: _____

OLEN KIINNOSTUNUT: voit laittaa useamman vaihtoehdon ja numeroida mielenkiintojärjestyksen. Rakennus ja purkupurukkaan tarvitaan kaikki kynnelle kykenevät!

- Rakennus ja purkuhommat (ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja jälkeen)
- Rekvisiittahommat (Esim.kylttien ja teksti/kuvalakanoiden maalausta, sekä pystytystä. Ennen tapahtumaa ja jonkin verran tapahtuman aikana)
- Talakoolaisien ruokahuolto (kokkaus, kaupassa käynti, keittiön siisteys ja järjestys. ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja jälkeen)
- Järjestyksenvalvojat ja liikenteen ohjaajat (tapahtuman aikana)
- Siistijät (roskien tyhjennys, alueen ja takatilan yleinen siisteys ja järjestys.ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja jälkeen)
- Reserviläiset (kaikenlaista juoksevaa asiaa mm. korjaa paikkoja, rakentaa, kuskaa, tuuraa. Tapahtuman aikana)
- Tietokoko-henkilöstö (opastaa markkinavieraita, myy RWM-tuotteita. Tapahtuman aikana)
- Takatu-la-henkilöstö (Pitää huolta mm. hyvästä ilmapiiiristä, siisteydestä, jakaa lupalappuja, yhteyshenkilönä talakoolaisien välillä. Tapahtuman aikana)
- Lipunmyyjät (Tapahtuman aikana)
- Sauna-henkilöstö (Tapahtuman aikana)
- Pelinvetäjät (ritsan ammunta, suopungin heitto, karusellivahti, kasvomaalaus. Tapahtuman aikana)
- Ääni ja lavateknikot (tarvitaan jätkänlavalle, Tuuritanssilavalle, Puuhateltaan, elokuvateltaan. Tapahtuman aikana)
- Valokuvaaja/dokumentoija (ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja jälkeen)
- Julisteiden, ohjelmien ja tiedotteiden jakajat (ennen tapahtumaa)

ERITYISOSAAMISENI ja / tai JOTAIN MUUTA MITÄ HALUAISIT TEHDÄ?

MILLOIN VOIT OSALLISTUA TALKOISIINI? (ks. tapahtuma-ajankohda www.rovaniemenwanhatmarkkinat.fi tai Rillumaroi-kulttuuri&tietolehdessä)

RWM-tapahtumaviikolla valmisteluun / purkuun. RWM-tapahtuma viikonloppuna. Ympäri vuoden.

MUUTA/LISÄTIETOA: (esim. ruokavaliio)

Saako sinuun olla yhteydessä tulevinakin vuosina?

TERVETULUA MUKAAN PORUKKAAN!
Muista RWM-pukeutuminen tapahtuman aikana!
rovaniemenwanhatmarkkinat@gmail.com

 Rovaniemen Wanhat Markkinat ry.

Henkilötietoja säilytetään luottamuksellisesti lukituissa kaapeissa 25.5.2018 voimaan tulevan EU:n yleisen tietosuojasetuksen GDPR (General Data Protection Regulation) nojalla.

ROVANIEMEN WANHAT MARKKINAT

SUOMEN SUURIN vapaaehtoisvoimin toteutettu HYVÄNTEKEVÄISYYS TAPAHTUMA

* TULE TALKOILEMAAN KANSSAMME HYVÄN HISTORIAA

www.rovaniemenwanhatmarkkinat.fi

Tuuritanssilavalle nousi kesken palkintojenjaon vanhempi herrasmies. Hän kehuu markkinoita ja sen järjestäjiä. Yllättäen tullut kehu lämmittävä, kun se tulee aidosti. Kiitos.

ROVANIEMEN WANHAT MARKKINAT 2009-2019

Suomen suurin vapaaehtoisvoimin toteutettu hyväntekeväisyystapahtuma!

Saana Yli-Tepsa ja Sandra Tammela avasivat RWM:at laulamalla upeasti Finlandia-hymnin.

Timo Hyryläinen

Lasten kalakilpailun arvannon voitti Niila Löppönen. Upean, uniikin, käsin taotun lastenkalapuukon ohjenta tekijä itse, puukkoseppä Harri Anttila. Paljon onnea!

Timo Hyryläinen

Rovaniemen Wanhat Markkinat kiittää!

Perinteinen talakoolaisten palkitseminen tuuritanstillavalla RWM-sunnuntaina. Markkina-emäntä Päivi Ranta ja tuore Miss Rillumare Malla Maaninka jakavat markkinamitaliaita.

Timo Hyryläinen

Oikarinen.

Rokin järjestyksenvalvojat Satu Iivari, Päivi Eskola, Pirjo Vanhatalo ja Katriina Merkkiniemi.

Lapsecin järjestyksenvalvojat Seppo Pörhölä, Seppo Turpeenniemi.

Mobilistit Huikari Urpo, Huikari Juha-Pekka, Tommi Nikkilä, Sami Hieta-lahti, Jorma Ranta, Pekka Matilainen, Leo Rontti, Marko Matilainen, Timo Happonen ja Markku Roms, Onni Pasma ja Raimo Ekonoja.

Redun Venla Uusiportimo, Katja Hynynen, Reetta Uusikartano, Mimosa Välimäki, Jussi Reihimo, Iina Kolistaja, Tony Tiippana, Ida Pahtakari.

Matkailuoppaat Joh Juutilainen, Kaija Sälevä, Marja-Leena Ervast, Tiina Hernesniemi, Essi Rätti.

Fingerpori Rejo Rouvinen, Pertti Jarla, Vesa Kataisto

Kiitos RWM naapurille Lauri Ikoselle Urheiluhulluun.

Kiitos Fin Forelia, SPR Napapiirin osasto, Metsämuseo ja ELO ry.

Iso kiitos yhteistyökumppani muuttopalvelu Pujulan mukavalle ja ammattitaitoiselle henkilöstölle.

Lapin rauhanturvaajat ry:n liikenteenohjaajat. Liikenteenohjaajina toimineet rauhanturvaajat Tarmo Sarajärvi, Jorma Ojala, Erik Ruopsa, Jorma Riipi, Raimo Telkkälä, Jukka-Pekka Jokela, Jari Aalto, Eija Ruonaniemi, Veijo Laine, Lasse Aro, Ilkka Jänkälä, Kalervo Tuhkala, Jarmo Lausto, Yrjö Säkkinen, Jorma Kinnunen, Jaana Kinnunen, Esko Sarajärvi.

Erityiskiitos ammattiopisto Luoville ja SPR:n maahanmuuttajille. Suuri kiitos myös kaikille yhteistyökumppaneille, sekä markkinavieraille. Teimme yhdessä unohtumattoman ja samalla suomen suurimman vapaaehtoisvoimin toteutetun hyväntekeväisyystapahtuman.

Tämän vuoden Miss Rillumareiksi valittiin yksimielisesti Malla Maaninka,

historian neljänneksi markkinajätkäksi valittiin Kemijoki oy:n edustaja Jyrki Autti. Kojukilpailun voittajaksi yleisö äänesti Petronellojen lättypuoti. Naisten puku- ja asukilpailun onnellinen voittaja Iita-Maija. Miesten pukukilpailun voittaja Juha-Matti Kärkkäinen ja Osku Kärkkäinen. Lasten onkikilpailun arvannon voitti Niila Löppönen.

Urpo Huikarille iso kiitos hienon mopon lainasta RWM-viikonloppuna. Hommat rullasi nopiasti ja maisema vaihtui.

Isot kiitokset Mikko Rautiaselle karhu-puukon lahjoituksesta markkinajätkä kilpailuun, sekä Harri Anttilalle lastenonkikisan arvannon palakinnosta, lastenkalapuukosta.

RWM ry. haluaa kiittää kauppiaita ja myyjiä jotka lahjoittivat myyntiartikkeleita rillumarei- huutokauppaan, sekä muita tavarain lahjoittajia.

Vilipitön kiitos Imarin taimitarhan henkilökunnalle ja työntekijöille, reilua ja mukavaa porukkaa.

Rovaniemen Wanhat Markkinat ry haluaa kiittää kaikkia jotka kävivät tänä vuonna markkinoilla läheltä ja kaukaa. Kaikille alueen sisäpuolella olleille kojumyyjille ja muuten vain paikan päälle eksyneille suuri kiitos.

Hyväntekeväisyys-summa ojennettiin tiistaina 29.10. klo 18 Rovaniemen kaupunginkirjaston Lapponica-salissa. Hyvä me! Tavataan taas ensi vuonna Vanhalla torilla ja Jätäkänlavalla. Markkinat tulevat tuolloin jo kahdeksatoista kertaa! Tervetuloa!

RWM ry:n puheenjohtaja **Veleva Varjo**

Rovaniemen Wanhat Markkinat järjestettiin yhdeksättöistä kertaa 16.-18.8. Vanhalla torilla ja jätäkänpuistossa. Koko kansan rillumarei- ja juttikulttuuri katukarnevaalin hyväntekeväisyyskohteena toimi Erityislasten Omaiset ELO ry ja Rovaniemen ELOkolo. Markkinoiden teemana oli Kielitolaki 100 vuotta.

Myyjiä markkinoilla oli tänä vuonna 140, esiintyjä oli noin 230 ja talkoolaisia yli 130 henkilöä. Tämän vuoden markkinoilla vältyttiin jälleen suuremmilta järjestyshäiriöiltä. SPR:n tietojen mukaan markkinoilla ei sattunut suuria haavereita.

Suuri kiitos kaikille talkoolaisille sekä kaikille esiintyjille!

Rajja Korkalainen, Sirkka Saarenpää, Ulla Lempiäinen, Liisa Alaraatikka, Alekski Pavesi, Markus Korkalainen, Erkki Hiltunen, Timo Löfgren, Mikko Anetjärvi, Mikko Hyryläinen, Alekski Paalimäki, J.-E. Kukko, Heidi Kul-

lahti, Jenni Martikainen, Irja Mäkitalo, Raimo Rajala, Milla Kellokumpu, Päivi Ranta, Veronika Mella, Paula Paavilainen, Erja Rajala, Arja-Leena Naumanen, Rainer "Reitari" Rajahalme, Eino Inkeri, Anna Heikkilä, Heli Mononen, Aarne Jänkälä, Harri Anttila, Miska Anttila, Niiles Anttila, Linnea Mustonen, Merja Hiltunen, Jani Mikkola, Saara-Maria Karlström-Rantala, Timo Hyryläinen, Kaapo Kuukasjärvi, Juho Ylinampa, Pasi Tarvainen, Julius Pitkääho, Johan Pietarinen, Omar Issa, Markus Korjonen, Tommi Liukkonen, Veleva Varjo, Petra Niemi, Karin Rautiola, Rataamo Heikkilä, Roosa, Janette Jokelainen, Mikko Pallari, Bikka Puoskari, Mikko Sippola, Merja Koivu, Kaisla Ranta, Ville Rantala, Panu Lanko, Heikki Korpimaa, Niko Järvelä, Mikko Rautiainen, Jussi Rautiainen, Janne Rautiainen, Iita- Emilia Varrio, Veera Alatalo, Eero Koivula, Sandra Tammela, Emma Kähkönen.

Kinotorin Samuli Valkama, Johanna Keränen, Henna Huotarinen ja Elisa

Rovaniemen Wanhojen Markkinoiden pitkäaikainen talakoolainen **Marja-Liisa "Marru" Niva** menehtyi yllättäen syyskuussa. Talakoolaiset muistavat Marrun ahkerana ja räväkkänä persoonana. Hän toimi aktiivisesti RWM:lla mm. Rillumararion päätoimittajana, Rillumaroi-lehden toimittajana, RWM ry:n varapuheenjohtajana ja tapahtumien juontajana.

Marrun muistoa kunnioittaen RWM-talakoolaiset ja RWM ry.

RWM:n lasten onkikilpailu!

Kun 4 vuotiaana on ensimmäisen kerran saanut isän koivusta tekemän mato-ongen käteen, ja saanut elämäni ensimmäisen särjen, ja voittanut maaltaonginta kilpailun niin on hienoa olla siirtämässä tätä perintöä uusille sukupolville maaliman parhaassa talkoohengessä järjestetyssä hyväntekeväisyystapahtumassa. Suuren suosion toisena vuonna peräkkäin järjestetty tapahtuma kasvatti jälleen kävijämääränsä ja lähes 200 nuorta osallistujaa. Jo perinteeksi muodostunut leikkimielisessä kilpailussa saalis ei ole pääasia vaan osallistuminen, mutta kymmeniä kaloja taas saatiin. Särkiä, ahvenia jne.. ja suurimmat ihan savustuskelpoisia. Voi niitä ilon ja riemunkiljahduksia, kun pieni 4-vuotias saa kalan ja sitä esitellään kameralle, perheelle, papalle, mummolle ja rannalle kertyneelle turistikoukulle. Koskaan ei välttyä pettymyksen kään tunteilta, kun ei saa saalista, mutta meillä kaikki osallistujat ovat voittajia ja kaikki on palkittu pienellä makeispussilla. Sääkään ei ollut kovin suosiollinen, mutta innokkaimmat riisuivat kengät ja sukkansa pois kahlaten matalassa rannassa päästäkseen vähän syvemmälle veteen saadakseen sen suuren. Tämän vuoden parhaat saaliit lasten suusta kuultuna oli partahauki,

Pasi Tarvainen

lohi, hai, lohikäärme jne.... Parasta antia järjestäjälle on huomata, kun sukupolvien välinen tieto/taito välittyy uusille hienon lajin harrastajille ja vanha, uljas perintö saa jatkoa. Tästä hienona esimerkkinä, kun harmaapartainen pappi istuu rantakivellä, näyttää kädestä pitäen lapsenlapselle, miten mato laitetaan koukkuun, sylkääseen matoon ja antaa ongen lapsen käteen. Tuo näky toi ainakin minulle järjestäjänä lämpimän muiston omasta lapsuudesta ja nuo hetket antaa voimaa olla mukana taas ensi vuonna.

Pasi Tarvainen

RWM:n työnsankari mitalia asteli reippaasti hakemaan Anna Heikkilä, myös Irja Mäkitalo ja Erkki Hiltunen palkittiin ansioistaan mitallilla.

Timo Hyryläinen

Miesten asu- ja pukukilpailun yleisön ylivoinainen suosikki ja voittaja Juha-Matti Kärkkäinen, sylissä Osku Kärkkäinen.

Timo Hyryläinen

Parhaan kojun, yleisö äänestyksen voitti Petronellojen lättypuoti.

Timo Hyryläinen

Huikean jännittävän ja tasaväkisen markkinajätkä 2019 kilpailun voitti Jyrki Autti. Tuore voittaja tuulettaa vasemmallä. Kädessä Mikko Rautiaisen takoma palkinto, karhu-puukko.

Timo Hyryläinen

Naisten puku- ja asukilpailun onnellinen voittaja Iita-Maija.

Timo Hyryläinen

KIVIJALAKASET

Yrityshistoriaa Rovaniemellä

Muuttopalvelu Puljula

87-vuotias Jaakko Puljula sai liikenneluvan 1950-luvun puolivälissä ja siitä lähti liikkeelle pitkä taival Lapin maanteillä ja samalla myös erään kuljetusliikkeen tarina. Omien sanojensa mukaan Jaakko Puljula ei ole käynyt kuin kiertokoulun ja autokoulun. Kittilän Alakylässä syntynyt Jaakko Puljulan opintaival alkoi vuonna 1939 ja liikenneluvan hän sai vuonna 1956. Luvan saatuaan hän aloitti rahdin ajamisen. 1960-luvulla Jaakko Puljula siirtyi ajamaan puutavaraa Rovaniemen asemalta. Vastaavasti 1970-luvulla soran ajaminen loppui ja alkoi SOK:lle rahdin ajaminen. Iso työllistäjä oli Lapin Pakari. — Tähän perustettiin Lapin Pakari ja siinä vastaavasti oltiin 16 vuotta. Sitten tulikin kotimainen lama ja 1990 perustettiin Muuttopalvelu Puljula. Siitä se sitten alkoi. Ensin yhdellä autolla ja sitten kahdella, Jaakko Puljula kertoo. Puljula toteaa, että kilometrejä kertyi peräti 150 000 vuodessa. Viimeiset Lapin Pakarin ajot tehtiin vuonna 1993 ja sen jälkeen muuttopalvelutoiminta kasvoi. Armeijan muuttaminen työllisti ja muuttopalvelu laajensi toimintaa ostamalla hallin. Armeijan lisäksi Nokiolla työskentelevät työllistivät muuttopal-

velua. - Lopulta oli kymmenkunta autoa ja vielä pakettiautot päälle. Sitten Nokilla alkoi mennä huonosti ja aloimme käärtää Englannista ja Ranskasta porukkaa takaisin Suomeen 1990-luvulla, Puljuja muistelee. Vuonna 1988 Jaakko Puljulan poika Juhani jatkoi kuljetusliikkeen johdossa ja Jaakko siirtyi kuljettajaksi. Työtä riitti ja aina oli kuorma matkalla jonnekin. Sairaanhoidot muutettiin niin Norjaan, Ruotsiin kuin Englantiin. Vauhtia riitti, mutta vuonna 1994 Jaakko Puljulalle tuli postissa eläkelappu. 1990-luvun lopulla Jaakko Puljula jäi eläkkeelle, mutta kuljetusliike jatkoi toimintaansa poikien johdolla. - Olen aina ollut aika liukas veikko ja ennen vanhaan kun lauantaina tehtiin töitä niin pyhänä tehtiin muuttoja. Vauhti on sieltä lähtenyt, Puljula toteaa. Suomen poliittinen tilanne muuttui 2000-luvun alussa kun pääministerinä aloitti Matti Vanhanen. Kilpailutuksen myötä armeijan muutot annettiin pääosin neljälle Suomen suurimmalle muuttopalvelulle. Muiden muuttopalveluiden kanssa tehty yhteistyöso-

alihankintana. Muutoksen tuulet puhalsivat myös Lapissa. - Lapin Pakari lopetti toimintansa, SOK lähti ensiksi, E-liikkeen firma meni nurin, lopulta Kesko keräsi kampeensa. Lapin tyhjennys alkoi. Sitten meijeri lopetti ja muutettiin kampeet etelään. Niissä ajoissa oltiin myös mukana, Puljula kertoo. Nykyisin Muuttopalvelu Puljula hoitaa niin kotimaan kuin ulkomaan muuttoja, sekä yrityksiä kuin yksityishenkilöitä. - Miljoonan euron liikevaihdolla mennään, mutta ei tämä mahdollon maailmanlaajuinen business ole. Ollaan rovaniemeläinen firma joka ajaa kuitenkin ympäri Eurooppaa, Juhani Puljula toteaa. Siinä missä alussa oli ajossa muutama auto, nyt niitä on toistakymmentä. Muuttopalvelulle löytyy kysyntää jatkossakin.

Johan-Eerik Kukko

LAPIN KÄTEVÄT

Oona Sarajärvi

Pian 70 vuotta täyttävä RoPS on vireämpi kuin koskaan

Rovaniemen Palloseura juhlii ensi vuonna seitsemänkymppisiä. Kypsään ikään ennättänyt RoPS on tällä hetkellä vireämpi kuin koskaan. Lähes jokaisella rovaniemeläisellä on jonkinlainen kytös Rovaniemen Palloseuraan. Jos takana ei ole omaa pelaajauraa, ainakin sisarusket tai joku kavereista on aikanaan pelannut RoPS:n nappuloissa. Tai vähintäänkin RoPS:n Veikkausliigan otteluita on jännitetty porukalla Keskuskentällä. Kukupä voi unohtaa esimerkiksi kausien 2015 ja 2018 ikimuistoisia hopeajuhlia? Monille RoPS näyttyykin ainoastaan miesten edustusjoukkueen kautta, mutta seuran merkitys kaupungille on paljon suurempi. Yhtein lasketuna koko RoPS-perheeseen kuuluu vanhempineen ja sisarusineen sekä vapaaehtoisineen noin 5000 rovaniemeläistä. Rovaniemen suurin liikuttaja RoPS on Lapin suurin urheiluseura ja ylivoimaisesti Rovaniemen suurin lasten liikuttaja. Viime kesänä RoPS:n paidassa kirmasi jo yli 1200 junioripeleä. Tällä pelaajamäärällä RoPS on Pohjois-Suomen suurin jalkapalloseura. Lisäksi RoPS:n erityislapsille ja -nu-

rille suunnatun soveltavan jalkapallon suosio kasvaa kohisten. Matalan kynnyksen liikuntaa RoPS tarjoaa myös koulujen iltapäiväkerhoissa. Harvempi tulee ajatelleeksi, että jalkapallo on Rovaniemen suurin talviurheilulaji. Kun ulkokenttien käyttö loppuu lokakuun viimeisellä viikolla, harrastajat siirtyvät puoleksi vuodeksi sisätiloihin. Jalkapallohalli toive numero yksi Valitettavasti kaupunkimme talviolosuhteet ovat jo nykyiselle harrastajamäärälle auttamattoman alamittaiset. Kun yhden jalkapallohallin jakavat RoPS:n lisäksi muutkin alueen jalkapalloseurat, tarkoittaa se sitä, että puolen vuoden ajan parhaassa kehityksessä olevat nuoret joutuvat harjoittamaan lajiaan tiloissa, jotka eivät ole tarkoitettu jalkapallon pelaamiseen – käytännössä parketilla eri liikuntasaleissa. Jalkapalloseurojen lisäksi samaa aikataulua hallia haluaisivat käyttää myös koulut, aikuisten harrasteryhmät ja muut palloilijat kuten pesäpalloilijat ja amerikkalaisen jalkapallon pelaajat. Uusi täysimittainen jalkapallohalli onkin koko rovaniemeläisen jalkapalloharrasteisoin suurin ja hartain toive. Vireä seitsemänkymppinen RoPS täyttää ensi vuonna seitsemän-

kymmentä vuotta. Juhlavuosi tulee teemana eri tapahtumineen, mutta seuran toiminta keskittyy tiukasti siihen tärkeimpään eli urheilutoiminnan kehittämiseen. RoPS:n ja SantaSportin yhteistyön myötä Rovaniemestä on kasvanut yksi Suomen tärkeimmistä jalkapallon valmennuskeskuksista. Kaupunki vetää valmennusosaamista sekä pelaajia Etelä-Suomen myöden. Pitkäjänteinen juniorityöhön panostaminen näkyy tuloksissa. RoPS:n B-pojat pelasivat päättyneellä kaudella SM-mitaleille. Omia junioreita nousee enenevässä määrin nuorten maajoukkueisiin, sieltä aikanaan Veikkausliigaan ja toivottavasti lopulta kansainvälisille kentille saakka. Rovaniemi on jalkapallokaupunki, ja Rovaniemen Palloseura on koko loppilaisen jalkapallon lippulaiva. Seura voi kuitenkin menestyä ainoastaan koko ympäröivän yhteisön tuella. RoPS on noussut 70 vuoden aikana kotimaisen jalkapallon huipulle, mutta kilpailu huipulla kiristyy. Seuraavaksi mitataan myös yhteisön halua säilyttää huippujalkapallo Rovaniemellä.

Pasi Pikkupeura

Terveyskeskusosasto

Runokuvaelma Pirjo Maijalan kirjoittaman runokirjan pohjalta

Terveyskeskusosasto Runokuvaelman esittäjät (Kotiseutumuseon esityksestä 18.10.2019) vas. Sinikka Pörhönen, Marjatta Niemelä, Irja Mäkitalo, Timo Löfgren ja Leila Ylikulppi

saa olla säästökohde. Hoitotyöhön täytyy saada ammattitaitoista ja alalle sopivaa henkilökuntaa. Vanhusten hoito koskettaa jokaista ihmistä aikanaan. Inhimillisyyttä ei saa olla maksullista. Keväällä 2019 Vele Varjo ja Pirjo Maijala ehdottivat Irja Mäkitalolle runoesityksen tekemistä Rovaniemen Wanhoille Markkinoille hyväntekeväisyysesityksenä. Irja esitti asian Neuvokkaassa toimineille. Mukana tulivat Sinikka Pörhönen, Leila Ylikulppi, Marjatta Niemelä ja Timo Löfgren. Esityksen kokonaisuus ja laavustus olivat Irjan vastuulla. Pirjo Maijala valitsi osan esitettävistä runoista. Hänen toivomuksensa oli, että esityksessä säilyy kirjan henki. Ryhmä harjoitteli esityksen talkootyönä. Rovaniemen Wanhoilla Markkinoilla 2019 oli Runokuvaelman ensiesitys. Runot ovat syntyneet Pirjo Maijalan kokemuksista niin hoitajana kuin omaisena. Pääosassa ovat vanhukset ja heidän omaisensa mutta henkilökunnan, lähinnä hoitajien, näkökulmaa ei ole unohtettu. Runoissa, niin kuin elämässä vanhusten hoitopaikoissakin, on hyviä ja huonoja hetkiä, välillä myös iloa ja naurua. Herkät hyvät hetket ja vanhuuden loppuun väijäämättä kuuluva luopuminen ovat vaativia tulkittavia. Esittäjien ikä ja elämäkokemus ovat ajatusten sisäistämiseksi vahvuus. Kuulijoiden silmissä on kimaltanut kyyneliä muistojen pulpahtaessa pintaan. Välillä on naurettu vesi silmissä, itku ja nauru ovat liki toisiaan, vanhanakin.

Wanhoilla Markkinoilla Runokuvaelma esitettiin kerran, esittämipaikan ja –ajan vaihdoksen vuoksi osa katsomaan tulleista ei esitystä nähnyt. Pahoittelemme tapahtunutta. Anteeksi. Runokuvaelma esitettiin lokakuussa Potkurin perjantaikerhossa ja Kotiseutumuseolla. Kuvaelmaa esitettiin marraskuussa Valajastalolla ja Tapionkylässä ehkä myöhemmin muuallakin. Mikäli kiinnostus esitystä kohtaan heräsi, seuraa Lapin Kansan Menemisiä – palstaa. Tavoitteenamme on tallentaa esitys monikäyttöiseksi esim. opetuksen lisämateriaaliksi. Rahoitusta selvitetään ja tallentamisen osaavia henkilöitä etsitään. Jos kiinnostuit asiasta, otathan yhteyttä puh. 0400138174.

Pirjo Maijalan runokirjan nimiruno

Terveyskeskusosastolla istun sängyn reunalla, pidän kädestä huulet liikkuvat, en saa selvää se katse pyysi, huusi, anoi. Auttakaa, auttakaa enkä minä auttanut. Kävelin pois pidätelin itkuja silmät, se katse ne piinaavat päivin öin uneton ei saa unta syyllinen ei nuku.

Rovaniemi - markkinakaupunki

Rillumarei- meininkiä Sam-poukealla turistien riemuksi.

Rovaniemen Wanhat Markkinat järjestettiin yhdeksättöistä kertaa Vanhalla torilla ja Jätkänpuistossa. Haluamme muistuttaa, ettei tapahtumaa olisi ilman yt-kumppaneita, tukijoita, eikä etenkin ilman talkoolaisia ja heidän tahtotilaansa tehdä yhdessä asioita. Katkarnevaalimme on ainutkertainen maassamme, tarkastelipa sitä mistä kulumasta tahansa. Tapahtuma, joka ylläpitää omaa kulttuurihistoriaa. RWM

on kasvanut Suomen suurimmaksi talkoovoimin toteutetuksi hyväntekeväisyystapahtumaksi, Rovaniemen Wanhat Markkinat tekee hyvän historiaa. Rovaniemi täyttää ensi vuonna 60 vuotta kaupunkina ja on RWM:n pääteema. Järjestimme kymmenen vuotta sitten Rovaniemi 50-vuotta kansalaisjuhlan, juhlan johon Rovaniemen virallinen kaupunki ei jostain syystä osallistunut lainkaan. Tällä hetkellä kaupungin talous on kuralla, eikä syy ole tavallisten kaupunkilaisten. Rovaniemen Wanhojen Markkinoiden alueiden vuokrat nousivat jälleen, samalla kun toiminta-avustus pienee. Itse teen talkootyötä hyväntekeväisyyskohteelle, en kaupungille. Vuosien varrella olemme yrittäneet kaikkemme, että aluevuokrien rasite poistuisi luovutettavasta hyväntekeväisyyslahjoituksesta, mm. valtuustoaloite, johon saimme nopeasti lähes tuhat nimeä. Tälläkään ei ollut vaikutusta. Perusteena virkamiehistöllä on tapah-

tumien tasavertainen kohtelu. Peruste, jota saa epäillä. Kaupalliset tapahtumat tienaavat järjestäjilleen isoja summia. Lisäksi kaikki tuotto valuu pois paikakunnalta, toisin kuin Rovaniemen Wanhoilla Markkinoilla, jossa kaikki raha jää kaupunkiin. Virkamiehistöön huolena lienee, että kaikki pienet ja suuret tuottajat haluavat samat edut. Emme usko, että niin tulisi käymään. Eriolaiset seurat, yhdistykset ja tekijät ovat lähes kaikki RWM:lla, he ovat nähneet kuinka hienoa vapaaehtoistyötä talkoolaiset tekevät kaupunkilaisille. Puuttuu ainoastaan virkamiehistöön tahto tukea oman kaupungin asukkaita. Nyt on hyvä hetki rovaniemeläisten talkoilla yhdessä Rovaniemen Wanhoilla Markkinoilla ikimuistoiset kansalaisjuhlat Rovaniemen 60v kunniaksi. Tekee hyvää tehdä hyvää! Rovaniemeläiset ovat juhlan arvoisia ja sen ansainneet.

Talkoolainen Vele Varjo

GIFTS SOUVENIRS
Real original
REINDEER HORN
PRODUCT
Hand made
in Rovaniemi
Lapland
sarvisia juttuja
www.laplandreindeer.fi
Lahjatuote Markku Valkama
Lordin aukio, Rovaniemi

ESKELISEN LAPIN LINJAT
VUODESTA 1928
ESKELINEN
L-3011
Hömmötilaisten
Pöytäkirja

CAFÉ & BAR
zoomit
Terassi keskellä kaupunkia
Syö, juo ja nauti!
Hotel Santa Claus, Koskikatu 14
www.santashotels.fi/barzoomit

NAPAPIIRIN RESIDUUM
LAPSEC

Ulkomaankirjeenvaihtajat

Soili Nysten-Haarala

Pohjois-Amerikassa alkuperäiskansaoikeutta tutkimassa

Olin Fulbright -vaihdossa Seattlesta, Yhdysvalloissa huhtikuun puolesta välistä kesäkuun loppuun. Vaihdo oli osa Fulbright Arctic Initiative -ohjelmaa, jossa 18 tutkijaa eri Arktisen alueen maista tutkii yhdessä kestäviä talouksia ja yhteisöjä. University of Washington Law School on jo 1960-luvulta lähtien tarjonnut opetusta intiaanien oikeudesta (Indian Law). Reservaateilla on itsensä määräämisoikeus, ja ne soveltavat omaa oikeutta reservaatien sisällä. Kalastusoikeuksia intiaaniheimoiilla on tällä Tyynen meren lohennousualueella myös reservaatien ulkopuolella. Ne perustuvat 1800-luvulla intiaaniheimojen kanssa tehtyihin sopimuksiin. Sopimukset unohdettiin vähitellen, mutta 1970-luvulla Seattlen Puget Soundin intiaanikalastajat alkoivat vaatia sopimusten noudattamista. Liittovaltion tuomioistuimien asettui intiaanien puolelle. Lohien määrään perustuvasta kalastuskiintiöstä käydään joka vuosi neuvottelut. Kiintiöstä puolet kuuluu intiaaneille.

Kävin myös Kanadan puolella Victoriassa, jossa on saman kokoinen oikeustieteellinen tiedekunta kuin Lapin yliopistossa. Se on erikoistunut alkuperäiskansaoikeuteen. Tiedekunta vetää puoleensa alkuperäiskansoihin kuuluvia opiskelijoita sekä eri puolilta Kanadasta, että ulkomailta. Brittiläisessä Kolumbiassa (B.C.) on myös tavoitteena saada YK:n alkuperäiskansajulistuksen periaatteet lainsäädäntöön ja myös soveltaa niitä luonnonvarojen hyödyntäviin ja infrastruktuurihankkeisiin. B.C. pyrkii tekemään kaikkien yli 60 alkuperäiskansan kanssa sopimukset. Näissä tehtävissä työskentelee B.C:n oikeusministeriössä yli 20 juristia.

Oma tutkimusaiheeni liittyy Alaskan alkuperäiskansojen yhtiöihin (Alaska Native Corporations), jotka omistavat noin 14 % Alaskan maa-alueesta ja neuvottelevat öljy- ja kaivosyhtiöiden kanssa luonnonvarojen hyödyntämisestä. Alaskan alkuperäisasukkaat ovat näissä yhtiöissä osakkeenomistajina ja saavat osinkoina tuloa yhtiöiden liiketoiminnasta sekä kaivos- ja öljy-yhtiöiden maksamista proviisioista. Järjestely perustuu liittovaltion lakiin vuodelta 1971. Sen tarkoituksena oli ratkaista alkuperäisväestön vaatimat maa- ja metsäoikeudet sekä integroida heidät amerikkalaiseen yhteiskuntaan. Laki antoi alkuperäisväestölle mahdollisuuden neuvotella kaivos- ja öljy-yhtiöiden kanssa ja päättää itse luonnonvarojen käytöstä sekä hyötyä siitä taloudellisesti. Kiistat luonnonvarojen käytöstä siirtyivät kuitenkin yhteisöjen sisälle. Hyvin menestyvä yhtiö on Alaskan pohjoiskärjessä sijaitsevassa Barrow'ssa pääkonttoriaan pitävä Inupiat-omistaja.

Ryhävalas, Juneau, Alaska

Pirjo Maijala

teinen ASRC, joka hyötyy Pohjois-Amerikan suurimmasta öljylähteestä ja sieltä lähtevästä öljyputkesta. Öljyrahoilla pidetään yllä paikallisten kylien infrastruktuuria sekä kuntahallinnon alaisuudessa toimivaa biologista tutkimuslaitosta. Sen tehtävänä on laskea grönlandinvalaiden määrä, johon perustuen alkuperäisasukkaat saavat kiintiön valaiden pyyntiin.

Kalastus- ja metsäoikeudet jäivät maa- ja metsäoikeuksien ratkaisun yhteydessä sopimatta. Alkuperäisasukkaat vaativat itselleen erityisoikeutta kalastaa ja metsästä omaa kotitarvetta varten. Tämä oikeus heillä on vain liittovaltion maa- ja vesialueilla monien oikeudenkäyntien sarjaan perustuen. Alaskan osavaltiolle kuuluvilla alueilla taas on kaikilla paikallisilla asukkailla yhtäläinen oikeus kotitarvekalastukseen. Tätä perustellaan yhdenvertaisuudella. Samat kiistat ja perustelut siis siellä kuin Suomen Lapissakin.

Kesä on mennyt. Miten tuntuu, että se kesti ainoastaan kaksi päivää. Mietin, tuntuuko toisista ihmisistä samalta. Kahtena päivänä uin kotirannassa sydämeni kyllyydestä Onnin ja Aapon kanssa. He ovat koiriani ja erityisesti Aapo rakastaa uimista, Onni sen verran, että ui pienen pyrähdysten. Lähinnä viilentää paksun turkkinsa. Lapissa taitaa kevät olla parasta aikaa, kun kaikki kuviteltu ihanuus on vielä edessä. Syksykin on kaunis, soilla maaruska vertaansa vailla. Mutta nyt aion orientoitua ilolla myös talveen, pakkasiin ja runsaaseen lumentuloon. Lumikola toimii supervoimalla.

Elokuussa kuljeskelin Wanhoilla markkinoilla, katselin monipuolista tarjontaa ja tapasin tuttuja. Oli oima erityinen syynkin kaiken muun kivan lisäksi. Terveystieteiden osasto esitettiin siellä ja hyvin esitettiin. Vanhusten ala-arvoiseen kohteluun ei ole saatu muutosta. Monissa paikoissa vanhukset viettävät loppuelämänsä viimeisiä aikoja kurjissa olosuhteissa. Puhetta on ollut paljon, tekoja vähemmän. Korvamatona korvissani pyörii jonkun kirjoittaman runon sanat: Parasta, mitä voin tarjota, on tuulesta temmatut puheet. Kun seurasin vaalipuheita, ikävästi näyttää, että monen kohdalla näin kävi. Suuret lupaukset eivät ole toteutuneet.

Koulut ovat alkaneet, opiskelut ovat jo hyvässä vauhdissa. Toivottavasti näin on mahdollisimman monilla. Olen seurannut keskustelua koulukiusaamisesta. Olen seurannut sitä ristiriitaisin tuntein. Mitä tarkoittaa, kun kiusaaminen on vähentynyt? Mielestäni sen on sanottu vähentyneen jo pidemmän aikaa. Milloin saamme lukea, että se

on loppunut. Tuleeko sitä päivää koskaan? Vai elämmekö aikaa, paremmaksi kaikki muuttuu mutta hyväksi ei milloinkaan. On tuskallista mennä kohtaamaan päivittäistä kiusaamista. Siinä ei paljoa lohduta, että kiusaajalla ne ongelmat ovat, kun hänen toimintansa seurauksena ongelmia tulee niillekin, jotka yrittävät käydä koulunsa kunnolla.

Joskus asioihin puuttuminen ja rajojen asettaminen vaatii rohkeutta ja omalta mukavuuksiltaan poistumista. On helpompaa katsoa sormien välistä. Kiusaaja harvoin ottaa vastuuta käyttäytymisestään, vaikka varmasti sisimmässään tietää, mitä on tehnyt. On helpompaa seilillä ja syyttää muita. Passiivisuudella ja pelkäämällä kiusaaminen sallitaan ja sitä ylläpidetään. Kiusatut tarvitsevat tukea ja apua mutta niin sitä tarvitsevat myös kiusaajat. Terveellä hyvinvoivalla ihmisellä ei ole tarvetta satuttaa muita. Koulurauhan turvaaminen on kaikkien asia, siihen tarvitaan kaikkien panosta ja yhteistyötä.

Ensi syksynä on kansalaisjuhlan aika, Rovaniemen kaupunki täyttää kuusikymmentä vuotta. Vanhat markkinat ovat lahja Rovaniemen kaupungille. Ne tunnetaan jo valtakunnallisesti. Ne herättävät huomiota, tuovat upeaa mainosta kaupungille. Talkootoina kaupunki on saanut tämän lahjan jo monen vuoden ajan. Nyt ensimmäisen kerran oli pulaa talkooväestä. Mietin miksi. Ehkä Rovaniemen kaupunki voisi jo nyt, vuosien jälkeen, jättää Wanhoilta markkinoilta torivuokran perimättä. Tämä olisi konkreettinen viesti arvostuksesta. Siitä, että tämä arvokas taide - käsitö - ja hyväntekeväisyys-

tapahtuma on todella meidän kaupunkilaisten oma juttumme. Epäilen, että se tulevaisuudessa motivoisi myös talokisiin osallistujia heidän tietäessään, että kaikki rahat kulujen vähennyksen jälkeen menevät hyväntekeväisyysyteen. Nyt torivuokra kaventaa merkittävästi hyväntekeväisyyspottia.

Kirjoittaessani tätä on syyskuun puoliväli, tuuli repii lehtiä puista. Maa on keltaisenaan pudonneista lehdistä. Kauniita punaisen sävyjä en ole puissa nähnyt mutta kairan poikki ajellessani maaruska oli upea. Joutsenet tekevät lähtöä, tulevat pohjoisesta alemmas levähtämään ja jatkavat matkaa palatakseen taas keväällä. Syksy on surullista kuolemista, kevät tuo uuden valon. Olkaamme me ihmiset vainoita toisillemme.

Huuhkaja Eino Kuitto

NAPAPIIRIN
ENERGIA JA VESI

KIELTOLAIN HENGESSÄ MUKANA

Maailman puhtainta wettä wiinan sijaan!

neve.fi

LAPIN KIRKASTIN KY & KIRKAS SIIVOUS OY
Parempi tie puhtaampaan maailmaan

Yrityksille sekä yksityisille
Sopimus- ja kotisiivoukset
Rakennus- ja loppusiivoukset
Ikkunanpesut
Hajunpoistot / Otsonointi
Desinfiointisiivoukset
Pihojen painepesut
Palo- ja nokivahingot, irtaimistojen säilytys
Lattioiden hoidot ja suojaukset
Valaisinhuollot

Uutta Lapissa!
Dr. Schutz lattiapinnoitteet

www.lapinkirkastin.com

VARJO GALLERIA

"Taide kuuluu kaikille"

Kansan gallerian ystävällinen ja ammattitaitoinen henkilökuntamme takaa teille täyden taidenautinnon kuukausittain vaihtuviin näyttelyihimme. Tämän lisäksi tarjoamme raikkaat virkistävät kahavit kaikille vieraille rennoissa tunnelmissa.

Lämpösästi tervetulua!

ROVAKATU 40 | 96200 ROVANIEMI | 040 5611 239 | www.varjogalleria.fi
AVOINNA MA-PE 10-17, LA-SU 12-16 | VAPAA PÄÄSY - FREE ENTRY

Runoköngäs 2019

Runoköngäs toteutettiin RWM:n ohjelmassa nyt kuudennen kerran. Aiempia vuosia selvästi runsaammalle yleisölle tarjottiin ohjelmakokonaisuus, jota paikalla kerättyssä palautteessa luonnehdittiin mielenkiintoiseksi ja kaikin puolin onnistuneeksi: "Hyvä satsi hyvää lyriikkaa, Slungasta alkaen sunnuntain löytöihin".

Tämän vuotisen tapahtuman pääesiintyjänä toimi tervolalaislähtöinen runoilija Heli Slunga. Hän esiintyi sekä perjantain että lauantain sanataidettunnon avajana. Sen lisäksi hän esitti Wanhojen Markkinoiden avajaisissa markkinarunon "Käärmeennahkasappaat".

Ohjelmassa oli myös ennennäkemätön uutuus ja pienimuotoinen kantaesitys. Perjantain puolituntainen tapahtuma päätettiin kirjailija Arja Andersonin vetämällä ja läsnäolijat mukaansatempaavalla runojoogalla. Marja Poutasen monologi sunnuntaina oli näytelmäkohtauksen ensiesitys.

Jätkänlavalla esitetty ohjelma oli seuraava:

Perjantaina Heli Slunga luki pysäyttävässä kuningatar asussaan runoja yleisölle uusimmasta teoksestaan: "Kehtolauluja kuoleville".

Leena Patjas ja Leena Pyhälä tuo esittivät molemmat omaa tuotantoaan ja lavalla erilaisissa rooleissa aiemmin nähty Marja Poutanen esitti valikoiman Pentti Pasasen hienoviriteisiä runoja hänen esikoisrunoteoksesta "Takaraajalla etulinjassa".

Perjantain Pilvi Puron juontamalle avoimen mikrofonin osuudelle jäi niukasti aikaa sillä Arja Andersonin väkeä paikalle vetänyttä runojooga jo odoteltiin. Arjan sanat ja asanat veivät parikymmenpäisen kuulijaryhmän puolituntiselle mielikuvitusmatkalle, jolta palattiin Wanhojen Markkinoiden rientoihin keho ja mieli vetristyneenä. Yleisön palautteesta päätellen Arjan runojoogassa tuli samantien Runoköngään klassikko.

Luantaina Heli Slunga aloitti Runo Jumalattareksi sonnustautuneena. Juontaja Mako oli tunnistavanaan hänessä antiikin Afroditen piirteitä.

Jenni Grönqvist vei kuulijakuntansa Runo-Raahan kiertomatalle, ranta-kaupungin kortteleihin ja lähialueille.

Lopuksi lavailmaisuuksiin saatiin aimaannos miesvoimaa, kun keväällä Lapin Poerty Slam-osakilpailussa esiintynyt ja mainiosti menestynyt kolmikko:

Kukko, Jyri Ollila ja Mako latasivat kukin vuorollaan lavantäydeltä miehisii mielteitä yleisön nautittavaksi.

Luantain avoimessa osuudessa kuultiin useita laadukkaita, lyhyitä ja nopeita esiintuloja, sanallisia täsmäskuja yleisön tajuntaan mm. kanntaottavaa budjettirunoa byrokraateille.

Sunnuntaina avajana toimi rovanielemäinen runoilija Lea Poikela. Lea esitti kuin uudesti syntyneenä koskettavaa syvämielisiä lyriikkaa, missä tautot ja syvään hengitetyt rivienvälitkin olivat merkitystä täynnä.

Marja Poutanen avasi jälleen Pentti Pasasen ansiokkailla runoilla, jotka antoivat yleisölle pohdittavaa sen hetken täyteeksi, jona Marja vaihtoi rooliasunsa toiseksi. Muodonmuutoksen jälkeen hän tulkitsi "Eevan tarinan", monologin Erkki Kailan näytelmästä "Kätteni kautta armaani". Näytelmän tapahtumat sijoittuvat Rovaniemen maalaiskunnan Oikaraiselle ja ajoittuvat EU-aikaa edeltävälle vuosikymmenelle.

Sunnuntain avoimessa Mako päätti osuutensa uusimmalla esseerunollaan: "Lopetetaan kulttuuri". Pilvi Puro totesi kiinnostavia yksilösuorituksia tul-

villaan olleen yleisön osuuden osoittavan, että jo Rovaniemen Wanhoilla Markkinoillakin kulttuurille on tilausta jatkossa. Sitä todisti myös esiintyjien kasvava jono lavalle aina.

Erkki Kaila

Timo Hyryläinen

Runoköngään kirkkain tähti Heli Slunga valloitti esiintymislavatt.

PAINATUSKESKUS
Finland

ROVANIEMEN KAUPUNGINKIRJASTO

Since 1860
www.rovaniemi.fi/kirjasto

FIN FORELIA

KEMIJOKI

VESIVOIMA ON OSA JOKIVARREN ELÄMÄÄ

Tule moikkaamaan meitä markkinoille!

KEMIJOKI OY / www.kemijoki.fi

Syötävän hyvää Ruokaohoje

Päivi Ranta

MUSTAPAPUPYÖRYKÄT

- 1prk/3dl mustapapuja suolaliemessä
- 1 pieni purkki aurinkokuivattuja tomaatteja (öljyyn säilöttyjä 200g/95g)
- 1dl korppujauhoja
- 2dl kaurahiutaleita
- ½ sitruunan mehu
- 0,5rkl pirkka pitsamaustetta (sis.basilika, kynteli, timjami, oregano, rosmariini ja minttu)
- 2tl juustokuminaa / jeeraa
- 1tl jauhettua korianteria
- 0,5 tl chilijauhetta
- 0,5tl mustapippuria
- öljyä
- tarvittaessa vettä ja suolaa

- Huuhdo ja valuta mustapavut. Valuta myös tomaatit.
- Mittaa kaikki ainekset leikkurterällä varustettuun sauvasekoitin-leikkuriin. Sekoita massa tasaiseksi. Suolan voit lisätä tarvittaessa, maista siis massaa ensin. Samoin vettä, jos seos on liian jutturaa. Anna turvota 20min. Massasta tulee jämääkää ja helposti muotoiltavaa.
- Muotoile öljytyin käsin massasta pyöryköitä tai patukkoja. Asettele leivinpaperin päälle uuninpellille
- Paista uunissa keskitasolla 200c noin 15min.

Päivi-tädin ruokaraatit

Roskaiset ruuat

Päivi Ranta

Ulkoillessani koiran kanssa keskustassa ja sen laitamilla olen tehnyt käytännön tutkimusta ojanpientareiden ja parkkipaikojen roskien laadusta. Yleisimpiä hylättyjä jätteitä ovat tupakan tumpit ja askit, virvoitejuomien muoviset kääreet, kolmioleipäpakkaukset, kartonkiset kahvimukit ja pikaruokapakkaukset. Ruttuiset kahvimukit ovat vallanneet alaa siitä lähtien, kun "take a way" kahvia alkoi saada kioskeilta, kahviloista ja huoltoasemilta. Niitä on nakeltu autojen ikkunoista myös pitkin valtateitä. Keskustan tuntumassa pikaruokaketjujen ruokapakkauksijätöksistä ehdottomasti yleisimpiä ovat McDonald'-sin roskat. Liekö tähän synyn se, että McDonald' s on profiloitunut erittäin halpana ja vuorokauden ympäri auki olevana amerikkalaista elämäntapaa edustavana ylikansallisenä yhtiönä? Sieltä on helppo ostaa ruokaa mukaansa ja heivata roskat autosta ulos tai välinpitämättömästi roskapöntön viereen... Vastuu omasta roskaamisesta päätöksestä on yksilöllä, mutta pitäisikö vastuuta jakaa jotenkin vielä enemmän myös itse roskia tuottavalle taholle? Puolustelematta roskaamista, on hyvä asia, että osa pikaruokaketjuista ovat ottaneet käyttöön mahdollisimman kierrätettäviä ja nopeasti maatuvia pakkauksia. Näin on tehnyt ainakin Hesburger, joka on alkanut myös toississaan panostamaan sekasyöjillekin

maittavan kasviproteiiniinuroan kehittämiseen. McDonald' sin ja Scanburgerin vastuullisuudesta roskien kierrätettävyydessä ja lihan kulutuksen vähentämisessä en ole saanut täyttä selvyyttä. Ruoan pakkaaminen ei sinänsä ole huono asia, sillä varsinkin muovi pitkittää elintarvikkeen säilyvyyttä ja siten vähentää ruokahävikkiä. Ongelma on muovin päätyminen kierrätyksen sijaan luontoon. Muoviset roskat ovat pahimpia maatumattomuudessaan ja vaarantavat ruokaa etsivien eläinten elämän esimerkiksi muovin takertuessa kiinni jonkun jalan tai kaulaan ja joutuessaan mikromuovina ravintokiertoon. Elintarvike- ja pakkausmuo-

vin uudelleen käyttö vähentää reilusti riippuvuuttamme vaikkapa fossiilisesta maaöljystä, unohtamatta kartonki- ja paperipakkausten kierrättämisen tärkeyttä metsien hakkuiden kannalta.

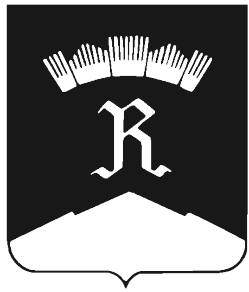
Päivi Ranta

Markus Torvinen

Sormi suussa Lady Lauriitta

Uusia lappilaisia levyjä arvioitavana

Puskajaska: Mosaikkimuistot

Tämän levyarvostelun alkuun minun täytyy tuoda esille oman asemiani suhteessa tämän musiikillisen kokonaisuuden osalta. Kyseessä on rakkaan ystäväni, yhtyetoverini ja kämppikseni Puskajaskan ensimmäinen soololevy, jonka etenemistä olen saanut seurata lähietäisyydeltä, mutta sopivan kaukaa.

Albumin idea lähti jo muutamien vuosien takaa ja sai ymmärtääkseni inspiraation lähde Jukka Nousiaiselta. Edellä mainittu taiteilija ja muusikko loi Räjähdyttäjät -yhtyeen nousukiidon jälkeen omin käsin mielenkiintoisen ja ainutlaatuisen albumin

"Huonoa Seuraa" (2016. Jaakko Enbuska, eli Puskajaska, aikoi alunperin toteuttaa levynsä samalla idealla, eli soitaen kaikki soittimet itse. Myöhemmin hän päätyi pyörittämään päätöksensä ja levyllä vieraillee useita rovanimeläisiä muusikoita.

Albumi on kokonaisuudessaan nokkelaa, mielenkiintoinen ja maanläheinen. Vaikka allekirjoittanutta paikoitellen tympäisee liian multaiset ja epäselkeät äänimaailmat turhauttavine perusrock-kappaleineen, on kokonaisuuden joukossa äärimmäisen hienoja teoksia nimomassa albumin kokonaistunnetta yhteen. Kappaleet ovat hyvin erilaisia suhteessa toisiinsa ja herättelee kuulijaa yllätyksellisyydellään.

Albumin sointi ja kokonaistunnetta

tarvitsisivat mielestäni enemmän tilaa hengittää ja kehittyä, jotta se kestäisi pidemmän aikaa ja kuuntelua. Sointi jää myös osakseen liian puhtaana ja liikaisen välimaastoon, mikä luo välillä tunnelman albumin eksistentiaalisesta kriisistä.

Levyn visuaalisen puoli, jonka yhteennivon toimii Antti Huhtala, on äärimmäisen lämminhenkinen, persoonallinen ja kiehtova, mikä toimii musiikin kanssa merkityksellisen hyvin.

Mikko "Hyrski" Hyyryläinen

Rovakatu 25, Rovaniemi, Puh. 016 342 0001
Avoinna ma-pe 9-18, la 9-15

LAPIN KOPIO

MUUTTOPALVELU PULJULA

Lumi STUDIO LUMIKUVA

PUKIMO Edvard Laatu & palvelua

Koskikatu 20, 96200 Roi p. 016 314 671
Avoinna ark. 10-17, la 10 - 14

• JÄTEHUOLTOPALVELUT
• VAIHTOLAVAT
• SYVÄSÄILIÖIDEN PESU-, HUOLTO-, KORJAUS- JA VARAOSAPALVELU
• TIETOTURVAPALVELUT
• LUOWIA JÄTESÄILIÖT

PUHTAASTI PAREMPI

MHK-KULJETUS OY 0400 697 510 • 0400 891 908
www.mhkkuljetus.fi

PuuHaa PALSTA ?

Lapsille ja aikuisille Päivi Ranta

Etsi lehden sivuilta 7 tuttua eläintä

Tiesitkö, että Suomessakin on paljon uhanalaisia eläimiä? Tämän lehden eri sivuille on piiloutuneena yleisesti tunnettuja eläimiä, joista viisi (5) on luokiteltu erittäin- ja yksi (1) äärimmäisen uhanalaisiksi pääosin ihmisen toiminnan takia; Susia ja ahmoja uhkaa laiton pyynti ja naaleja tämän lisäksi häirintä, ilmastomuutos sekä muiden lajien aiheuttama kilpailu. Näiden petojen lisäksi myös huuhkajia on vähentänyt pyynti, häirintä ja liikenne. Hömötiaiset puolestaan kärsivät vanhojen metsien ja lahopuiden vähydestä, eli ”metsän hoitollisista” toimenpiteistä. Varpusten radikaaliin vähenemiseen ei tarkkaa syytä tiedetä, mutta ainakin peltomaiden ja viljelytapojen muutokset ovat vaikuttaneet katoon. Lähes kaikki nämä hienot otukset ovat sellaisia uhanalaisia lajeja, joihin ihmiset voisivat omalla toiminnallaan vaikuttaa positiivisesti. Näiden edellä mainittujen luonnoneläinten lisäksi lehden sivulta löytyy

yksi rakkaana lemmikkinä eleävä kotikissa, joka on vieraslaji Suomessa. Mutta vain villiintynyt kissa, joka saa kaiken ravintonsa luonnosta, luokitellaan haitalliseksi vieraslajiksi. Taitavana saalistajana kissa voi aiheuttaa katoa etenkin linnustossa. Niinpä kissan karkeaaminen luontoon tulee estää. Etenkin leikkaamattomat kissat saattavat maailmaan jälkeläisiä, jotka voivat villiintyä ja muodostaa isojaakin populaatioita. Pidetään yhdessä hyvää huolta sekä luonnoneläimistä, että kotieläimistä. Ihmisen velvollisuus on auttaa hätään joutunutta eläintä. *Tehtäväsi on etsiä lehden sivuilta 7 yllä mainittua piirrettyä eläintä. Voit osallistua RWM-tuotepalkinto arvontaan lähettämällä vastauksen osoitteeseen rillumaroi@gmail.com. Kerro vastauksessasi miltä sivulta löysit kunkin otuksen. Otamme voittajaan yhteyttä henkilökohtaisesti.

Vele Varjo

Näköi valkea lagopus

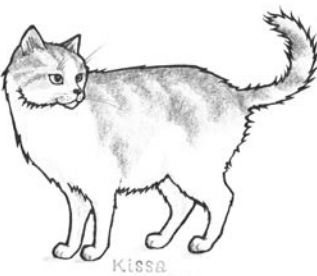
Fingerpori Pertti Jarla

Matias Vetelinen

Kuvakilpailun voittaja

Syyskuussa "Naamakirjassa" ilmoitimme että RWM ry hakee valokuvia tämän vuoden markkinoilta syksyn Rillumaroi-lehteen. Kuvien aihe oli vapaa ja valitut kuvat julkaistaan ja kuvaajat palkitaan RWM-tuotepaketilla. Tuotepalkinto lähtee matkaan Eveliina Takkiselle. Kuvan otti Matias Vetelinen.

Kissa Peltä Salmi

Kuva-arvoitus

Iddylinen kuva viisikymmentäluvun lopun Rovaniemeltä. Vanhoina hyvinä aikoina koskikatu oli nuorten ja vähän vanhempienkin kokoontumispaikka viikonloppuisin. Mutta millä nimellä tätä kadunpätkää kutsuttiin?

- a. Ränni
- b. Känni
- c. Kulma
- d. Virkamiehien kunniakuja
- e. Uitto

Lähetä oikea vastaus osoitteeseen: rillumaroi@gmail.com

RWM-arkisto

runoillut Tuomas
Yrjö Soinin nimimerkki
VUOKRAA AUTOJA
FAKTAA

Vau! Upeaa!

Sulin

©Jorma Kemppainen 2019

NOT-KELMA Stenvall

alku

Rölli Häivy!

Oulun seura tultu liitto

salkkareiden Isabella d

Portugalin musaa valtio

Maijanen

kosiskelja

JOSSAIN MÄÄRIN

ARVO-PAPERI

Polygonum aviculare

'PUOLUE'

surmasi veljensä ETIÄISIÄ

YK:n kasvatus-tiede- ja kulttuurijärjestö

tuore

seka-sortto

'aate-liston mies'

alis-tavia PERI-

kohta

pää-kaup. mopsi

EPÄ-

luotet-tava

hiki sylki

VOI SURU

RWM- TUOTEPERHEESEEN TARJOLLA UUTUUKSIA

Aitous takuu: Ei halpakopioita

"Arikkelit hankkineet mieluummin polttavat tuotteensa, kuin luopuvat niistä... Hanki omasi ajoissa.

Rovaniemen matkailukartta vuosimallia 1955

-Koko 56x42cm
-Toinen erikoispainos 200 numeroitua kappaletta, 10€/kpl
"Tällä kartongilla on hauska opastaa nykymatkailijoita" kertovat matkooppaat.

RWM-tulitikut

Tulenarkaa tavaraa! Syyttää varmasti ja kuumasti. 5€/punti (sis.10 askia) "Haillessa kaunistu liekkiä poltin näppini ja päreeni" kertoo tyytyväinen pyroteknikko.

RWM- dokutallenteet

Nykyaikaiset cd-levyt ja dvd-tilimit pitävät rillumarei-meiningin yllä juuri silloin kun sinä haluat! 10€/kpl
"Juhlissa ja iltamissa pyöritän aina näitä kiekkoja ja tunnelma repeää kattoon 8.5 richterin asteikolla" kertoo tiskari-jukka.

Tule ja hae omasi VARJO GALLERIAsta tai RWM-tietokojulta, niin kauan kuin tavaraa riittää!

HUOMIO!
Toimitamme haluamanne artikkelit postiennakolla kotiosoitteeseen huomaamattomassa paketissa hienotunteisesti. puh 0400 918 132 / rillumaroi@gmail.com

RWM- teepaita- Tunnusta värisi!

Uudella ajattomalla kuvioinnilla. Jussipaita on niin edellistä kautta! Nyt maailman muotitalot vannovat Lappi-paidan nimeen! 15€/kpl
"Tämä ei ole pelkkä kankainen T-paita, se suojaa, tuo turvaa ja lämpöä ympäri vuoden" kertoo sekakäyttäjät.

RWM-postikortit

-Koko 21x15cm (A5)
-Myydään 14kpl pakoissa 14€/pakka
Nämä hullunkuriset pahvit kertovat hauskaasti RWM-tapahtumasta vuosilta 2009-2014. "Näillä kortilla ystävää kun muistaa, hän korvaasi kuskkaa hiljaa..lhanaa!"

Viime lehdessä kysyimme mikä kuvassa oleva purkuraunio oikein on. Oikea vastaus on C. SOK:n tornirakennuksen purkutyt.

Oikeita vastauksia saapui toimitukseen runsaasti. Kiitos kaikille kilpailuun osallistujille. Arpaonni suosi oikein-vastanneista Riitta-Liisa Särkelää ja voittajalle lähtee matkaan RWM-tuotepaketti. Onnea!

Aleksi Tikkala

Rovaniemen Wanhat Markkinat
Vilimi keräilykappaleet saatavana NYT!